

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 145 (147) ♦ Субота, 7 серпня 1999 року ♦ Ціна договірна

Красиве покликання — дарувати людам радість

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко привітав будівельників із професійним святом, зазначивши, що їхня наполеглива робота дає можливість вирішувати одну з найпекучіших для багатьох українських сімей проблем — житлову.

«У складні часи, — говорить у привітанні, — колективи будівельної галузі зуміли зупинити падіння виробництва. Сподіваюся, що до кінця нинішнього року будуть одержані перші позитивні зрушення, особливо в житловому будівництві.»

Олександр Ткаченко підкреслив, що народні депутати розуміють проблеми будівельного комплексу, і Верховна Рада законодавчо зменшила податковий тиск на тих, хто зводить житло. А отже, можна очікувати, що будівельники, зі свого боку, роботою сприятимуть зниженню соціального напруження.

«Відаючи належне вашим невтомним і працьовитим рукам, — написав Голова Верховної Ради України, — щиро бажаю доброго здоров'я й щастя, благополуччя в родині, творчого натхнення у вашій такій мирній і благородній праці».

Прес-служба Верховної Ради України.

У номер

Наслідки війни вражають

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Югославії в Україні Гойко Дапчевича на його прохання. Посол поінформував Голову Верховної Ради про ситуацію у своїй країні, ознайомив з наслідками військових акцій НАТО, проблемами, з якими стикається Югославія у процесі відновлення нормального життя. Посол також передав керівникові українського парламенту книгу «Злочини НАТО в Югославії» — добірку документальних свідчень. Зустріч відбулася в атмосфері взаєморозуміння, повідомляє прес-служба ВР.

Проблема

Ти збудуй нам... ЖИТТЯ, «Пан» будівельник!

чи пропав

Верховний Суд України розпочав розгляд скарг лідера Патріотичної партії Миколи Габера та голови Української соціал-демократичної партії Василя Онопенка на рішення ЦВК, яка відмовила їм у реєстрації кандидатів у Президенти України.

Верховний Суд відмовив у розгляді скарги Ю. Кармазіна, бо вийшов строк її подання. Згідно з Цивільно-процесуальним кодексом термін оскарження становить 10 днів з дня набрання чинності постанови ЦВК, а не два місяці, як вважав претендент на кандидатуру у Президенти.

Завтра — День будівельника

Як ми всі втомилися від потрясінь останніх років! Адже не війна, не руїни навколо у буквальному сенсі слова, а прислухаєшся до власної душі, до думок — немає там спокою, впевненості, радості немає. Чи не тому, що спільний наш дім, рідний і теплий, до якого завжди прагнули із-за тридев'ять земель, який оспівували і яким, як даром Божим, пишалися, перестає бути таким? Квітучі українські міста та села потопують сьогодні в сонні економічних та політичних проблем, а їхнім мешканцям уже не до краси та затишку, не до чудової трудової суєти новобудов (забута в гонитві за шматком хліба!) — вижити б... І все ж таки, як утримати сподівання, як не зачерствіти, не зневіритися остаточно у майбутньому своїх дітей, які ні за що не хочуть залишати цю землю, готові відбудувати, облаштовувати її? Напевно — бути поряд, всупереч усьому. Довіритися людям і чесним рукам.

Про нові напрями і перспективи будівельного комплексу України читайте на 6—7-й стор.

Врожай-99

Бомба під жнива-2000

Збирання колосових уже закінчилося. Теоретично. Принаймні за всіма агротехнічними строками та за планами Мінагропрому обжинки відбулися. Насправді хлібів на майже двох мільйонах гектарів (близько двадцяти відсотків площ) жатка навіть не торкалася. Хоч і передрікають агропромівські чиновники швидкий хепі енд зернозбиральної епопеї, цілком вірогідно процес затягнеться аж до вересня. Досвід останніх років цьому підтвердження.

На кращих площах збіжжя вже зібрали. Гектари, що залишилися, — найважчі. Старенькі колгоспні «Ниви» та «Дони» пробуксовують у забур'яненій пшениці, долаючи в загальнодержавному масштабі за добу 60—80 тисяч гектарів. І з кожним днем темпи обмолоту падають. Здавалося б, для модерних «Джон Дірів» два мільйони гектарів — роботи на кілька днів.

(Закінчення на 4-й стор.).

Вартість пального:

Чернівці:

A-76 — 1.70—1.80

A-95 — 2.60

Житомир:

A-76 — 2.30

A-95 — 2.90

У цих регіонах ціни на паливо трохи знизилися.

Сімферополь:

A-76 — 2.00—2.20

A-95 — 2.60—3.00

Тут не помітно зниження цін.

Жатка ще не торкалася хлібів на 2 млн. гектарів

7
серпня

✓ 1245 р. Данило Галицький здобув перемогу над угорсько-польськими військами біля річки Сян.

✓ 1880 р. Народився письменник і державний діяч УНР Володимир Винниченко.

✓ 1966 р. Введено в експлуатацію Дніпродзержинську ГЕС.

ОБМІН
ВАЛЮТ

ОБМІН ВАЛЮТ
USD 445 485
DM 235 250
RUB 01750185

Зелена
спека-2

5

Світ
завтрашнього
дня...

8-2

О На сімферопольському заводі «Фотон» випущено пробну партію телевізорів «Горизонт».

О Від вогнепального поранення після замаху минулої суботи помер голова правління «Центрэнерго» О. Чупира.

О Унаслідок пожежі в с. Петрівка Доманівського району Миколаївської області загинуло 4 дітей.

P.S.

У номер

✓ Київ

Передбачення справдилося

Верховною Радою було відхилено законопроект про державне регулювання експорту, імпорту, оптової, роздрібної торгівлі нафтопродуктами, внесений Президією України.

На думку народних депутатів, для наведення порядку в сфері торгівлі нафтопродуктами необхідно запровадити державну монополію на експорт, імпорту, оптову та роздрібну торгівлю нафтопродуктами, інакше не уникнути корупції та зловживань.

Нинішня бензинова криза показала, що передбачення народних депутатів справдилося.

Прес-група
Верховної Ради України.

Рішення Вишгородського суду скасовано

Шостого серпня колегія Верховного Суду України у цивільних справах розглянула протест (у порядку нагляду) голови Верховного Суду В. Бойка і скасувала рішення Вишгородського районного суду щодо визнання виборів у Києві недійсними.

Отож Олександр Омельченко залишається легітимним міським головою.

«Підживили»**ліками**

Кабінет Міністрів України виділив 200 тисяч гривень для забезпечення ліками ветеранів війни.

Міністерству фінансів доручено провести фінансування вказаних витрат за рахунок резервного фонду уряду. Організація ветеранів, якій виділяються гроші, зобов'язана розробити порядок забезпечення ліками, купленими за бюджетні кошти, і погодити його з рядом міністерств, повідомив «Інтерфакс-Україна».

Наша подяка

На адресу «Голосу України» надійшов лист з Управління соціального захисту Херсонської облдержадміністрації. В ньому — прохання висловити подяку козакам Херсонського коша Українського козацтва (отаман Олександр Парчук), які передплатили для громадян похилого віку 200 примірників нашої газети. Із задоволенням виконуємо це прохання й висловлюємо щирі вдячність справжнім українським козакам.

Цілком нетаємна**«качка»?**

Аналітична записка голови СБУ під грифом «цілком таємно» на ім'я першого помічника Президента України про ситуацію в інформаційній сфері Миколаївщини, оприлюднена минулого тижня депутатом Григорієм Омельченком, була «плановою операцією» СБУ. Про це заявив заступник начальника прес-центру СБУ Олександр Скрипник. Такий документ було виготовлено з метою «пошуку ймовірних шляхів витоків закритої інформації зі структур Служби безпеки». Він запевнив, що такі операції служба внутрішньої безпеки СБУ час від часу проводила й раніше. І додав, що довідку було взято з відкритих джерел. Постає запитання: чому у відкритих джерелах шукають витоків закритої інформації? Нині триває службове розслідування, результат якого СБУ пообіцяє оприлюднити.

Однак журналісти і члени Тимчасової спеціальної комісії ВР з дотримання виборчого законодавства, якій Г. Омельченко зачитав аналітичну довідку, припускають, що справжньою метою операції було виявлення співробітників СБУ, які прагнуть протидіяти незаконним методам роботи цих органів у період виборчої кампанії.

Щоб увічнити**пам'ять героя**

В Україні буде створено міжнародний благодійний фонд В'ячеслава Чорновила з ініціативи вдови В. Чорновила Атеми Пашко. Фонд покликаний «увічнити ім'я і пам'ять одного з творців Української держави, доброї і благородної людини», повідомив прес-центр Народного руху.

До числа його засновників увійшли українські політики, діячі науки і культури, друзі й сподвижники В. Чорновила, а також зарубіжні меценати.

Нагадаємо, що лідер Народного руху В. Чорновіл загинув у автомобільній катастрофі 25 березня цього року.

Фото Володимира
СТРУМКОВСЬКОГО (ДІНАУ.)

99 Вибори

Зворотний бік декларацій про чесність

Не виключено, що відразу після відкриття наступної сесії Верховної Ради парламентарії намагатимуться подолати низку президентських вето. Зокрема, на закони про зміни до держбюджету-99 стосовно збільшення фінансування виборчої кампанії та цивільно-процесуального кодексу щодо розв'язання суперечок у виборчій кампанії. Чому парламент і Президент наполягають на своєму? Коментує один із ініціаторів цих поправок до законів голова Тимчасової спеціальної комісії ВР із дотримання виборчих прав громадян під час президентських виборів Олександр СЛІШАКЕВИЧ:

— Президентське вето на зміни до держбюджету-99 поставило під загрозу всю виборчу кампанію. Адже на цій сумі — додаткові 25 мільйонів — напоягала ЦВК. Застосувавши право вето до прийнятих ВР змін до Цивільно-процесуального кодексу, Президент таким чином фактично позбавив суб'єктів виборчого процесу права на оскарження дій виборчих комісій. Тим самим один із кандидатів у Президенти, використовуючи своє службове становище, зробив усе для того, щоб судова влада не мала можливості, як це передбачено Конституцією, розв'язувати супереч-

ки між суб'єктами виборчого процесу.

Дуже «цікаві» аргументи наводить діючий Президент, накладаючи вето. Зокрема, він пише, що «протест чи подання прокурора — це не форма нагляду прокурора за судовою діяльністю, а форма представництва шляхом вступу у справу, що розглядається чи розглянута судом». Про що йдеться? Річ у тім, що згідно з нормами, прийнятими ВР, фактично не допускали протесту прокурора після рішення судових органів. Тобто якби Президент підписав цей закон і він набрав чинності, після винесення рішен-

ня Верховним Судом, наприклад, як було у справі тоді ще претендента на кандидатуру у Президенти Олександра Мороза, Генеральна прокуратура не могла б накладати жодні протести на рішення Верховного Суду.

У такий спосіб закон приводили у відповідність до норми Конституції, за якою прокуратура не може втручатися у судову діяльність. Але нинішній Президент вважає, що протест прокурора — не форма прокурорського нагляду.

Ці дії Президента, так само як і вето на зміни до законів про вибори Президента, які пов'язані з поліпшенням виборчого процесу, свідчать про те, що один із кандидатів у Президенти України, на жаль, не хоче керуватися декларованими ним принципами.

Наша комісія ініціюватиме подолання вето, і сподіваюся, що парламенту це вдасться. На початку наступної сесії ВР з ініціативи комісії буде розглянуто ще низку змін до закону про вибори Президента України, які дадуть

Лише
судова влада
має розв'язувати
виборні суперечки

можливість провести вибори максимально чесно і відкрито. Не виключаю також, що Верховна Рада перегляне максимальний показник суми виборчого фонду кандидатів у Президенти у зв'язку з нинішніми інфляційними процесами в країні в бік її збільшення. Однак для того, щоб це стверджувати, треба знати позицію всіх парламентських фракцій.

До початку сесії перед нашою комісією ще величезний пласт проблем: найближчим часом розпочнемо розглядати питання, пов'язані з діяльністю податкової адміністрації з перевірки декларацій про доходи кандидатів у Президенти. Думаю, там можуть бути серйозні проблеми і питання. На сьогодні головним завданням Тимчасової комісії ВР є створення механізмів для недопущення фальсифікації виборів Президента, а також прискорення оприлюднення результатів виборів. Не може повторитися історія парламентських виборів 1998 року, коли країна два тижні чекала від ЦВК офіційних підсумків виборів.

Порядності не буває багато

У чому причина такої бурхливої негативної реакції на підписання частиною кандидатів у Президенти угоди про чесні вибори? Що поганого, коли люди зобов'язуються не поливати один одного брудом, дотримуватися законів? Можливо, для нашого суспільства взагалі неперейнятні порядність, толерантність, чесність? Думаю, це не так. Інша справа, що благородні ідеї лякають тих, хто ловить рибу в каламутній воді.

Один хлопчина, журналістом його важко назвати, у телевізійній програмі на заперечення угоди про чесні вибори додумався до аргумента, що це, мовляв, усе одно, що заклади до чесних спортивних змагань. Там і шлепси ламають, і руки ноги викручують, і підніжки ставлять. Мало того, що те дитя нерозуміє принципіальності всіх спортсменів, так воно, бідолашне, від розумової бідності взагалі насміялося над людською суттю, над одвічним прагненням миру і добра.

Але хай час буде суддею всім нині заповзятливим захисникам найдостойнішого претендента на пост глави держави. Лишень нагадаємо, що з такою самою несамоуважністю вони нападali на нього, коли він п'ять років тому лише прагнув президентського крісла. Як вихваляли тодішнього керівника усілякі найтиражніші, найпопулярніші, найбільш активні і найнезалежніші ЗМІ з їхніми головними редакторами і президентами на чолі. І як одноомовно вони змінили «гнів на милість», коли раптом виграв не той, на кого робили ставку. Запам'ятайте мої слова: якщо виграє не нині діючий Президент, а хтось інший, усе повториться. Нехай стережеться майбутній переможець президентських перегонів задушливих обіймів улесливих славословів.

А переобтяжені досвідом державотворчості засуджують угоду з інших причин. Мовляв, що то за глумство писати: зобов'язуємось дотримуватися закону про вибори Президента, Конституції, коли це й так зрозуміло? Панове, а чому новобранець

складає присягу на вірність Батьківщині, чому народні депутати, Президент після обрання також присягають? Адже все те, про що йдеться в їхніх клятвах, уже записано в багатьох законах?

Наприклад, присяга, яку складає новообраний Президент, містить такі слова: «Я (ім'я та прізвище)... присягаю... дотримуватися Конституції України і законів України... Чи означає це, що до перемоги на виборах нині діючий глава держави не виконував вимог Основного Закону?»

До того ж, вельмишановні опоненти угоди про чесні вибори, ви можете гарантувати, що нині дотримуються в Україні всі закони і найперше — Конституція? Візьмімо кілька положень Основного Закону.

Стаття 47 говорить: «Кожен має право на житло». Тим часом у Києві у 1998 році було зареєстровано лише несповнілених безпритульних 900, а через приймальник-розподільник пройшло близько 400 маленьких прохачів, бродяг, жебраків. А скільки таких знедолених серед дорослих?

Ст. 48. «Кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї».

Ст. 49. «Кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування».

Можна цитувати ще багато хороших статей Конституції.

А тепер, добродію «захисники» закону, вийдіть на вулицю міста, пойдіть у село і запитайте у людей, які місяцями, а подекуди й роками не отримують пенсії і заробітну плату, чи вірять вони в те, що у нашій державі повсюдно дотримується закон? Відповідь можна знайти у результатах опитування, проведеного Українським інститутом соціальних досліджень та центром «Соціальний моніторинг», де зазначено, що лише 4 відсотки опитаних покладаються на чесні вибори.

Чи не тому дехто так боїться саме чесних виборів, що у разі поразки доведеться відповісти за біль і сльози народу?

Анатолій ФЕДОРІВ.

Якщо закривають телекомпанії, значить, комусь це треба!

«Ситуація, що складається у телерадіопросторі України під час президентських виборів, може зашкодити розвитку демократичних процесів у суспільстві», — заявив на прес-конференції член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Сергій Аксьоненко. За його словами, незаконно закрито 6 телерадіокомпаній, у тому числі 5 недержавних.

Український державний центр «Укрчастотнагляд» відключає передавачі у телерадіоорганізаціях, які не мають дозволу на їх експлуатацію. Втім, цих дозволів не видано на експлуатацію 90 відсотків передавачів. На думку голови ради засновників об'єднання «НАРТ», президента Української телевізійної спілки Володимира Цендровського, такі дії «Укрчастотнагляду» грубо порушують закони України, а саме — «Про зв'язок», «Про телебачення та радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення та радіомовлення». Він повідомив, що окремими електронними ЗМІ підготовлені позови до суду.

Припинення трансляції програм телеорганізацій, які дотримуються принципів об'єктивності та незаангажованості у висвітленні соціально-політичного життя суспільства — аморальне, — вважають члени Національної ради з питань телебачення та радіомовлення. Вони переконані: Леонід Кучма має негайно призначити «свою» четвірку членів Нацради для того, щоб цей орган міг впливати на все, що відбувається у сфері телерадіомовлення.

Окрім того, члени Нацради, призначені Верховною Радою, планують звернутися до Ради Європи з проханням направити комісію, яка відстежуватиме, як ЗМІ дотримуватимуться рівності прав усіх кандидатів у Президенти і виборчого законодавства.

Юлія ШЕЙКО.

Драна податкова ковдра, або Копи настане підприємницький бум

У нашому суспільстві сьогодні вже є чітке розуміння необхідності розвитку підприємництва набагато швидшими темпами, ніж це робилося досі. Головне — не сковувати ініціативу громадян, а сприяти її максимальній реалізації. Тільки таким шляхом ми зможемо забезпечити нормальний рівень життя населення країни та зростання його добробуту.

Для покращення ситуації в цій сфері необхідно вирішити дві не такі вже й складні (було б бажання!) проблеми: перша — це спрощення процедур, пов'язаних з процесом створення підприємств, і друга — заохочення діяльності вже зареєстрованих компаній шляхом удосконалення оподаткування.

Хто з читачів пробував зареєструвати колись своє підприємство, той може тільки гірко посміхнутися у відповідь на це. Так, наша економіка потребує більшої кількості підприємств, це зрозуміло. Насправді ж робиться чомусь якраз навпаки: при реєстрації — численні довідки, ліцензії, дозволи, патенти... Куди йти, з чого починати? На жаль, більшість громадян, із тих, хто теоретично готовий до такої діяльності і не проти її розпочати, не знає цього.

У пресі, на конференціях різного рівня висловлювалися думки про необхідність створення єдиних центрів, в яких би всі реєстраційні процедури здійснювалися дуже швидко і в повному обсязі. Так, нині існують численні консалтингові фірми, які можуть зробити це досить швидко, але за чималі кошти, яких у більшості не мають ті, хто хотів би сиробувати себе в підприємницькій сфері. Усі необхідні папери врешті-решт видаються державними органами, однак мало хто знає, куди по який папірець бігти... На мою думку, пора переходити від розуміння необхідності створення єдиних реєстраційних центрів до їх реального запровадження. Щоб громадянин, який хоче зайнятися бізнесом, за невелику плату, яку можна зіставити з його доходами, за один день зареєстрував свою маленьку фірму, а через три дні почав працювати.

Друга проблема — оподаткування. На перший погляд, вона досить складна, але також при бажанні може бути вирішена. В першу чергу, це стосується принципів оподаткування, зокрема — стабільності оподаткування протягом деякого наперед визначеного терміну та рівності всіх підприємств, що полягає у запобіганні недобросовісній конкуренції (застосування однакових правил оподаткування до різних підприємств).

Щодо стабільності оподаткування (а точніше, нестабільності!), хотілося б звернути увагу саме на постійне пору-

шення чинного законодавства у цій сфері.

Справа в тому, що наше податкове законодавство, зокрема Закон України «Про систему оподаткування», містить норму про те, що всі зміни до законів про оподаткування вносяться за 6 місяців і вводяться в дію з початку нового бюджетного року. Крім того, ці зміни вносяться обов'язково тільки в закони про оподаткування.

На практиці ж ми маємо постійне порушення цього правила. Хотілося б навести приклад. Згідно з вищезазначеною нормою після 1 липня 1998 року будь-які зміни до податкових законів вносити було заборонено принаймні до прийняття бюджету на існуючій податковій базі. В реальності ж картина була зовсім інша. Так, за півроку до початку нового року, тобто в той період, коли зміни податкових законів, згідно з законодавством, неможливі, вносилися неодноразові зміни до ставок акцизного збору, до податку на додану вартість, до ставок ввізного мита, до оподаткування прибутку підприємств та до решти податкових законів. Хто з підприємців і як може планувати свою діяльність на наступний рік, якщо до 31 грудня не знає, що його чекає в наступному році? І, між іншим, це ще не найгірший варіант. Бували випадки, коли після початку діяльності в новому році протягом певного часу були невідомі «правила гри», а потім — нові податки вводилися заднім числом...

На жаль, не перший рік поспіль доводиться відзначати нестабільність податкового законодавства як один з основних негативних факторів чинного законодавства, що істотно впливають на розвиток економіки та підприємництва. А наша країна, між іншим, підписала угоду про партнерство та співробітництво з Європейським союзом, в якій передбачено забезпечити саме стабільність законодавства.

Не краща, якщо не гірша, ситуація з реалізацією принципу рівності оподаткування, який, між іншим, продекла-

Наша економіка потребує більшої кількості підприємств. Насправді ж робиться чомусь якраз навпаки

рований Законом України «Про систему оподаткування». Законодавчо — в цій сфері нібито немає суттєвих проблем, оскільки до всіх компаній застосовується однаковий режим функціонування, проте на практиці все виглядає інакше.

Неможливо не звернути увагу на надзвичайну, нічим не виправдану кількість пільг, які існують у податковому законодавстві взагалі і в кожному окремому законі зокрема. Уявімо собі нашу систему оподаткування у вигляді податкової ковдри: вона повинна мати певну вагу і умовно накривати всі підприємства, які сплачують податки. Якщо ця ковдра не має дірок, то на кожне підприємство припадає певна вага. Якщо ж ковдра драна, але ми хочемо, щоб її вага при цьому не зменшувалася, то зрозуміло, що слід зробити цю ковдру товщою в тих місцях, де дірок немає. І чим більше цих умовних дірок, тим товща має бути ковдра, щоб її вага не зменшилася.

У нашому випадку в податковій ковдрі дірок дуже багато. Кожний податковий закон містить безліч пільг. Крім того, час від часу для підприємств окремих галузей проводиться списання та реструктуризація податкової заборгованості. А іноді це робиться для окремих підприємств, що взагалі неприпустимо. Досить сказати, що на сьогодні прийнято сім законів, якими списувалася заборгованість окремим галузям та окремим підприємствам. А це означає посилення податкового тиску на решту підприємств, на які пільги не поширюються і яким заборгованість не списується. У нашому законодавстві такі дії (а це може розцінюватися як надання переваг органами державної влади) трактується як недобросовісна конкуренція. Це, до того ж, збільшує нестабільність законодавства, оскільки необхідність збирати податки і наповнювати бюджет примушує накладати все нові й нові податки на ще живі підприємства. А постійне посилення податкового тиску змушує підприємства або переходити в «сіру», чи навіть «чорну» зони економіки, або взагалі припиняти діяльність.

Якщо ситуація в сфері оподаткування не покращиться, надії наших людей на майбутнє будуть марними. Цього не можна допустити!

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ,
доктор політичних наук,
голова Християнсько-демократичної партії України.

«Про внесення змін до Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 20, ст.82; 1997 р., № 36, ст.231; 1998 р., № 30-31, ст.193; 1999 р., № 5-6, ст.39) такі зміни:

1. Частину другу та третю статті 6 викласти у такій редакції:

«Кошти, одержані від продажу спеціальних торгових патентів, зараховуються:

до Державного бюджету України — у розмірі 5 відсотків;

до бюджетів місцевого самоврядування (місцевих бюджетів) за місцем оплати спеціального торгового патенту — у розмірі 67 відсотків;

до Пенсійного фонду України — у розмірі 17 відсотків;

до Фонду соціального страхування України — у розмірі 2 відсотків;

до державного фонду сприяння зайнятості населення — у розмірі 1 відсотка;

до відповідних бюджетів у порядку, передбаченому законодавством для зарахування податку на доходи фізичних осіб, — у розмірі 6 відсотків;

до відповідних бюджетів у порядку, передбаченому законодавством для зарахування плати (податку) за землю, — у розмірі 2 відсотків загальних надходжень.

Порядок зарахування коштів визначається Кабінетом Міністрів України».

2. Абзац сьомий частини першої статті 7¹ виключити.

ІІ. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 липня 1999 року.
№ 962-XIV.

«Про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні»

ЗАКОН УКРАЇНИ

У зв'язку з виданням відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України Указу Президента України від 27 червня 1999 року № 728/99 «Про членство професійних учасників ринку цінних паперів у саморегулювальних організаціях» та з метою поліпшення інвестиційного клімату, створення сприятливих умов для професійної діяльності на ринку цінних паперів Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 51, ст.292) такі зміни:

1. Частину другу статті 4 доповнити словами «та за умов вступу до щонайменше однієї саморегулювальної організації».

2. Перше речення частини першої статті 17 після слів «набувають цього статусу» доповнити словами «та статусу юридичної особи».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку привести свої рішення у відповідність з цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 14 липня 1999 року.
№ 938-XIV.

На підході — Бюджетний кодекс

Комітет ВР з питань бюджету завершує роботу над проектом Бюджетного кодексу. 9 разів комітет засідав і обговорював цей важливий документ, готуючи його до першого читання на пленарному засіданні, яке відбулося у травні.

До другого читання вже опрацьовано 1570 зауважень та пропозицій народних депутатів, а також понад 400 — від областей, районів, міст.

Проект Бюджетного кодексу підготовлений до другого читання на осінній сесії Верховної Ради.

Прес-служба
Верховної Ради України.

Незабаром почнуть сертифікацію. Миротворців

Питання, пов'язані з перебуванням українського миротворчого контингенту в Косово, обговорили міністр оборони України Олександр Кузьмук і заступник Верховного головнокомандувача об'єднаних Збройних сил НАТО у Європі Руперт Сміт у Яворові (Львівська область).

На прес-конференції О. Кузьмук повідомив, що 9 серпня в Україну прибудуть експерти зі штаб-квартири НАТО для проведення сертифікації українського миротворчого контингенту. Сертифікацію вертолітного загону плановано завершити до 12 серпня, механізовану роту сертифікують трохи пізніше. За словами міністра, якщо всі питання буде вирішено позитивно, то з 23 серпня можливе розміщення першого ешелону наших миротворців у Македонії. Надалі українських миротворців буде передислоковано на територію Косово і безпосередньо підпорядковано командуванню KFOR.

До 23 серпня в район попередньої дислокації на території Македонії прибуде рекогносцирувальна група на чолі з головою військового представництва в НАТО, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Фотофакт

Фермерське господарство «Громада», що в Жуках Кобеляцького району на Полтавщині, одне з кращих в Україні. Навіть цього несприятливого року хлібороби зібрали добрий врожай. На знімку: фермер Микола Жук із тридцятидвохкілограмовими гарбузами.

Фото
Павла ЗДОРОВИЛА
(ДІНАУ).

У номер
✓ **Сімферополь**

По «гарячому» екватору — з миром

Відстань, що наближається до довжини екватора, пройшов пішки відомий миротворець представник Нагірного Карабаху вірменни за національністю 67-річний Сергій Мартиросян. Прибувши до Сімферополя, він зустрівся з представниками владних структур та вірменської громади, повідомляє ДІНАУ.

Миротворчу місію Сергій Мартиросян розпочав 6 серпня 1993 року у Єревані. За плечима миротворця вже 37 тисяч кілометрів — за цей час він встиг зносити 36 пар взуття. Відвідуючи різні країни і передусім «гарячі точки» планети, невтомний мандрівник закликає керівників та уряди держав, дипломатів, парламентаріїв, усіх людей доброї волі до мирного розв'язання міжсхідних конфліктів.

✓ **Чернігів**

«Машина часу» польських фотомайстрів

Експозиція фоторобіт Маріуша Германовича та Войцеха Пражмовського «Близько і далеко» відкрилася у Чернігівському художньому музеї. Організатор виставки — Польський інститут у Києві — одне із шістьнадцяти представництв Міністерства закордонних справ Польщі у країнах Європи, метою якого є пропаганда польської культури за рубежом.

Філософська категорія часу — основа робіт двох фотомайстрів, широкознаних і у себе на батьківщині, і в інших державах. Маріуш Германович доповнює цикл фото про мандрівку у місто свого дитинства і юності цитатами із давніх листів та влучними текстами. А Войцех Пражмовський за допомогою техніки колажу поєднує минуле і сучасність, домагаючись вражаючого психологічного ефекту, повідомляє ДІНАУ.

Рівне

Заблукали... у двох борах

Рівненські школярі, які постраждали від чорнобильської аварії, збиралися на відпочинок у сапаторії «Сосновий бір» у селі Жобрин на Рівненщині. Та коли сіли в автобус, їм повідомили в останню мить, що відпочиватимуть... такі у «Сосновому борі» — тільки у профікторії рівненського АТ «Азот», що в селі Хотин.

Така заміна видалася батькам школярів вельми нерівноцінною — і вони зажадали пояснень. Відповідь керівництва освіти була проста — на перший «Сосновий бір» потрібно багато грошей. Але, мовляв, і в другому є всі умови. На тому й поставили крапку. Сосна, вирішили, вона скрізь смолою пахне. Чи, може, й липою?

Від дитсадку — до дипломованого спеціаліста

У Рівному відкрито ще один вуз — Рівненський підрозділ Європейського університету фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу. Основна його відмінність від інших вузів — справді європейська система освіти, яка полягає в тому, що підготовку спеціалістів він починає з дитсадку.

✓ **Фотофакт**

48-мі жнива у 69-річного комбайнера КСП імені Щорса Лутугинського району Луганської області, Героя Соціалістичної Праці Івана Карлова.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

На знімку: Іван КАРЛОВ (праворуч) зі своїм помічником Іваном СТАФІНЯКОМ.

За незнищенних оптимістів!

Свято тижня

От уже чого собі зовсім неможливо уявити, так це зникнення професії будівельника. В її основі такий органічний зв'язок з природою, такий потужний конструктивний потенціал, що найбільшою дурістю виявляється будь-яка спроба стримати або обмежити розвиток будівельної галузі, якщо на те навіть будуть найоб'єктивніші причини. Життя візьме своє.

Так воно, по суті, і відбувається тепер. Після доволі тривалого спаду у будівельній справі, пов'язаного з великими фінансовими та організаційними проблемами перехідного періоду, у будівельстві знову замайнула перспектива. Але, здавалося б, реформувати такого велета, як, наприклад, Державна житлова політика, яка складалася десятиліттями ПЛАНОВОГО ведення господарства, буде взагалі неможливо. Обсяги будівництва житла за останні роки зменшилися в 2,5 рази і становили до 6 млн. кв. метрів на рік. Але з них тільки 3,4 відсотка припадало на будівництво за рахунок централізованих капіталовкладень. У 10—12 разів скоротилося будівництво житла підприємствами та організаціями. А лиш для пільговиків треба було вибудувати не менш як 70 млн. кв. метрів житла. Багатотисячні черги

громадян, які потребують особливої уваги та соціального захисту, зростали на очах, а будівельники у безсиллі розводили руками: законодавча база абсолютно не сприяла інвестиційній підтримці галузі. Непомірні податки перетворювали будівництво на цілковито не вигідну сферу діяльності.

Перелом настав у поточному році, коли, з одного боку, Президентом було підписано низку указів, а з другого — принесла плоди спільна робота Комітету Верховної Ради з питань будівництва, транспорту та зв'язку з Держбудом України.

В результаті ухвалено кілька законів, які стимулюють передусім будівництво житла. Доопрацьовано та подано на розгляд у парламенті новий Житловий кодекс України. Законодавчо затверджено проведення експерименту в житловому будів-

ництві на базі холдингової компанії «Київськбуд», досвід якої з довгострокового кредитування будівництва під заставу житла знайде розповсюдження в країні, а громадяни навіть з невисокими статками отримають шанс на придбання квартири. Є перспектива і в стимулюванні будівництва приватизованих «довгобудів», реконструкції будинків перших типових серій і особливо — індивідуального будівництва на селі. Тут теж розглядається можливість запровадження податкових пільг, підтримки інвестування. Казати в особливо райдужних тонах про стан справ на даний момент поки що не доводиться. За підрахунками економістів Держбуду, темпи зниження основних показників стосовно минулого року всього тільки уповільнилися: за капітальними вкладеннями — на 3,8% менше, з введення в експлуатацію житла — на 8,7%, за обсягом підрядних робіт — 5,1%, з виробництва будматеріалів — 3,4%. Та за цією «бухгалтерією» — величезна праця тих, хто не опустив руки, шукає і, хочеться вірити, знайде вихід з глибокої кризової ситуації.

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Бомба під жнива-2000

Висновок тижня

(Початок на 1-й стор.).

Насправді іноземні агрегати — здебільшого власність МТС та механізованих загонів, що охоче живують за частину зібраного, на забур'янені лани не йдуть. Не вигідно — надто низька врожайність. Та й вітчизняні бур'яни високопродуктивним закордонним комбайнам не «по зубах».

Судячи з усього, зернозбирання-99 не стане поганим прикладом, на якому варто повчитися. На одні й ті самі граблі жнивцям доведеться наступити і наступного року. Підстава для песимізму — ситуація з підготовкою ґрунту під озимину. За всіма агротехнічними правилами за комбайном по-

лем має йти трактор. Але за нинішньої катастрофічної ситуації з пальним батьківщина наказала збирати, а орати — як вийде. Напередодні виборів для столічних аграрних чиновників найважливіше — показники на молотів, зібрати не менше торішнього. А врожай-2000 — коли-то він ще буде... У той самий час, якщо не засіяти по зораному і вчасно 8—9 мільйонів гектарів озиминою (саме її дивіденди у хлібному валі найвагоміші), взяти більше 20 мільйонів тонн зернових наступного року країні не світить. Тоді найчорнішим для держави імпортуватиме збіжжя. Така небезпека тепер надто реальна. Сільське господарство останніх років

— колос на гілках погано. На думку голови Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Олександра Мороза, навіть «диспропорція цін на пальне та зернову продукцію може призвести до згорання не тільки зернового, а й будь-якого виробництва на селі».

Аби не втратити продовольчої незалежності, врожай-2000 необхідно фінансувати вже сьогодні. Агровиробники прокредитувати себе не в змозі. Заборгованість АПК перед державою перевищує 2,3 мільярда гривень, а за надані матеріально-технічні ресурси під нинішні жнива Кабмін вимагає розрахуватися до 15 серпня.

На підприємницькі структури також надій мало. Навряд чи вони кинуться фінан-

сувати сільгоспвиробництво, вкотре не отримавши вкладеного. Від представників цієї сфери вже не раз доводилося чути: коли треба фінансувати, владні структури заперечують підприємницькі — «ми партнери». Потім перший партнер «кидає» другого: з'являються розпорядження про невивіз зерна нового врожаю та порядок розрахунків.

Нинішнього року сталося так само. У списку одержувачів боргів від селян лідирує Держкомрезерв, Пенсійний фонд, регіональні ресурси. Комерційні структури в цих переліках здебільшого належать до категорії «інші». Тому захисником знедолених селян і їхнім рятівником від усіх бід залишається держава. Її можливості та позиція — відомі.

Галина КВІТКА.

Перст вказівний і енергійний

Указ тижня

Початок серпня означився кількома «енергійними» діями Президента України — виданням указів «Про утворення державних департаментів Міністерства енергетики» та «Про деякі питання приватизації об'єктів електроенергетичного комплексу».

Щодо першого указу, то він, швидше, підпадає під означення: що б його змінити, щоб нічого не змінилось. Бо створення державних департаментів Міністерства з питань електроенергетики, ядерної енергетики та нафтової, газової і нафтопродуктової промисловості означає лише певне перетасування карт. А от інший указ започатковує другий етап приватизації енергетичних об'єктів. Мста цього указу очевидна, продиктована вона одним питанням: «Що б його таке продати, щоб хоч частково ліквідувати проблему зовнішнього боргу 2000 року?». Вибір упав на енергетику, що й не дивно, бо в 1997—1998 роках саме внаслідок продажу пакетів акцій дев'яти обленерго було отримано близько 190 млн. грн. Отож уряд має фінансову надію на решту обленерго, причому цього разу він їде на продаж контрольних пакетів акцій (50+1 акція) семи обленерго (Вінницького, Волинського, Дніпропетровського, Закарпатського, Запорізького, Київського обласного, Рівненського) та 40—45 відсотків акцій інших дев'яти обленерго. За оптимістичними прогнозами, максимальна сума, яку можна отримати внаслідок реалізації пакетів акцій, оцінюється в 400 млн. доларів.

Плюс можливі так звані інвестиційні зобов'язання в сумі 1,5—2 млрд. доларів. Але це за оптимістичними прогнозами. Натомість песимісти зазначають, що продаж енергокомпаній через так звані вскомерційні конкурси навряд чи призведе до значних фінансових надходжень і що ціну продажу буде занижено. Особливо якщо врахувати той факт, що перший етап приватизації обленерго позначився низкою гучних скандалів, а Генеральна прокуратура України після перевірки приватизованих обленерго порушила сотні кримінальних справ. Крім того, Генпрокуратура в травні нинішнього року звернулася до Вищого арбітражного суду з вимогою розірвати договір купівлі-продажу 35 відсотків акцій «Луганськобленерго» компанією «Веррона плюс», яка не виконала своїх інвестиційних зобов'язань — не внесла 7 млн. гривень інвестицій та 6 млн. гривень для поповнення оборотних коштів. Але, оскільки в Україні фактично немає механізму деприватизації, Арбітражний суд відмовився розглядати позов Генпрокуратури. То чи не вийде так, що, продавши обленерго в надії на так звані інвестиційні зобов'язання, держава дуже дешево продасть енергокомпанії, але не отримає інвести-

цій і при цьому втратить вплив на енергокомпанії. Адже не секрет, що, наприклад, у червні приватизовані обленерго лише на 30 відсотків розрахувалися за придбання електросилової «живими» грошима, тоді як інші 20 обленерго — на 76 відсотків. Весною ситуація була ще гірша.

Не викликає захоплення і технічна сторона організації конкурсів з продажу пакетів акцій. Розуміємо, що положення про порядок їх проведення лише розробляються, але як можна оцінити такий пункт указу: «Продаж... проводити, як правило, із залученням радника». Оце «як правило» дозволяє думати, що процедура продажу може базуватися на суцільних винятках. Якщо ж врахувати цей факт, зумовлений нагальною потребою знайти гроші для погашення боргу, то виникають побоювання в тому, чи не нагадуватимуть ці конкурси вчинки алкоголіка, котрий виносить із хати останні речі й продає їх за півлітра? Без жодних інвестиційних зобов'язань.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Р. С. За повідомленням «Інтерфаксу-України» про своє бажання стати інвестиційними консультантами в процесі приватизації українських енергокомпаній уже оголосили банки Merrill Lynch і Commerzbank. Нагадаємо, що під час першого етапу приватизації енергокомпаній як консультанти вже залучалися іноземні банки, але результати їх діяльності невістні. Тож цікаво було б почути, який відсоток від цих «оборудок» отримають консультанти? Бо дехто стверджує, що такі консультації коштують сотні тисяч доларів.

Зелена спека-2

Коментар тижня

Що відбувається на валютному ринку? Із висловлювань банкірів та урядовців можна лише зрозуміти, що в усьому винна бензійова криза, але як тільки цього джину загонять до пляшки, усе нормалізується.

Щось подібне нам уже доводилося чути після минулорічного серпневого зриву — тоді в усьому було звинувачено світову фінансову кризу. Та, як згодом з'ясувалося, вона була винна далеко не в усьому. Тож ще весною (7.04.1999 р.), після встановлення нових параметрів валютного коридору (3,4—4,6 гривні за 1 долар), ми зазначали, що ситуація мало чим відрізняється від тієї, що була в серпні минулого року, а послаблення чи зняття тих чи тих валютних обмежень слід розглядати не як засіб лібералізації валютного ринку, а як засіб девальвації гривні, яка нині є єдиним «ринковим» засобом глобального підвищення цін. Крім того, ми зазначали, що 15-відсоткова девальвація гривні весною нинішнього року аж ніяк не знищила девальваційного потенціалу гривні. Нині, коли гривня після ностриального затишшя зірвалася у піке, нас знову переконують, що єдина причина девальвації — проблеми з паливом. Але ми наважимося стверджувати, що наявний девальваційний потенціал, що нависав із весни, плавно з'їхав із даху. І хоч, за словами віце-прем'єр-міністра Сергія Тигипки, гривню збираються втримати в межах валютного коридору, український принцип курсоутворення, очевидно, варто назвати «плаваючим по коридору», адже за два тижні хвилі валютного курсу двічі підносили нас мало не до 5 гривень за долар. Сьогодні дехто знову прогнозує, що курс має повернутися до прийнятних, як на нинішню ситуацію, меж — 4,25—4,40

гривні за долар, тоді як на міжбанківському валютному ринку курс реальних операцій перевищує 4,6 гривні за долар. Нацбанк не дуже охоче коментує нинішню ситуацію. Єдиний виняток — виступ В. Юшенка у «Сніданку» студії «1+1», під час якого ми почули, що НБУ не збирається валютними інтервенціями збивати попит на долар та що зі стабілізацією на ринку нафтопродуктів не забариться і валютна стабілізація. Натомість валютні дилери (можливо, із бажання побільше заробити в період нестабільної ситуації) усі як один заявляють, що тільки валютні інтервенції або адміністративне втручання Нацбанку здатні зупинити девальвацію гривні. Проте не варто забувати, що нинішньої весни НБУ оголосив про лібералізацію валютного ринку, яка не передбачає адміністративного втручання у процеси курсоутворення. Залишаються валютні інтервенції, але, на думку деяких фахівців, валютні дилери для того її нагнітають ситуацію, щоб отримати доступ до валютних резервів НБУ. Крім того, можна припустити, що центральний банк не дуже й заперечує проти нинішньої девальвації, адже вона позитивно позначиться на експортерах та сприятиме збільшенню валютної виручки.

А що девальвація гривні призведе до скорочення реальних доходів громадян, то, виявляється, за офіційною статистикою, інфляція за 6 місяців нинішнього року була менша, ніж прогнозували. Таку заяву днями зробив Прем'єр-міністр В. Пустовой-

тенко. Чи відчув хтось із громадян, що ціни залишаються стабільними? Втім, уряд, очевидно, має власний метод визначення індексу інфляції. А підраховавши — не виключає можливості «введення додаткових грошей в економіку» країни. Не зрозуміло тільки, чому всього лиш «не виключає можливості»? Хіба емісія облігацій внутрішньої позики в обсязі 3,69 млрд. гривень, головним покупцем яких є Нацбанк, не емісія? Мало того, Мінфін знову відновив продаж короткострокових облігацій із терміном погашення не більш як 30 днів. Воно й зрозуміло — потрібно платити за боргами, а тут ще й МВФ ніяк не прийме позитивного рішення про виділення чергового траншу в розмірі 180 млн. доларів. Не дивно, що в цій ситуації виникає думка: «Що б його продати?»

Залишається сподіватися, що принаймні до виборів гривня сидітиме «в коридорі» і не зриватиме людям відпустки.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Знайомий «яструб» на чолі НАТО

Призначення тижня

Новому Генеральному секретареві НАТО, яким днями став міністр оборони Великої Британії Джеймс Робертсон, не доведеться довго шукати Україну на карті. З нашою державою він досить добре обізнаний. І побував тут уже тричі.

Останній раз пан Робертсон відвідав Київ влітку цього року, коли обговорювалося питання про відправлення українських миротворців у Косово. «Ми сподіваємося, що Україна направить свій контингент миротворців в Югославію, адже утвердження миру в Косово — це відповідальність не лише НАТО, а й інших країн», — заявив тоді міністр оборони Британії.

Нині Сполучене Королівство має найбільшу кількість вояків у Югославії. За час компанії НАТО в Косово Лондон посів досить жорстку позицію щодо Слободана Мілошевича, а сам Джеймс Робертсон здобув стійку славу «яструба» у новій балканській війні.

Водночас новопризначений генсек НАТО не прагне до протистояння в Європі. Як одну з основних цілей альянсу Дж. Робертсон проголосив налагодження відносин з Росією, яка нині майже заморозила військову й політичну співпрацю з блоком. Російські миротворці в Косово, до речі, розмістилися саме у британському секторі відповідальності.

Проте не зрозуміло, як властиво новому главі Північноатлантичного альянсу поєднати потепління відносин з Москвою і подальше розширення НАТО на схід. Адже про намір якнайшвидше приєднатися до альянсу вже заявили більшість східноєвропейських держав — колишніх сателітів Росії, а також Прибалтика — частина зниклого СРСР.

Можливий вступ України до НАТО тепер навіть не обговорюють. «Ми виступаємо за поглиблення співпраці з військовиками України», — зазначив місяць тому в Києві Джеймс Робертсон.

Така співпраця вже реально є. Глави оборонних відомств України, Британії та Польщі регулярно зустрічаються, проводять тристоронні військові навчання «Козацький степ». Під час таких маневрів майбутній генсек високо оцінював підготовку наших військовиків і їхню здатність виконувати спільні завдання з солдатами країн НАТО — Британії та Польщі.

Джеймс Робертсон добре обізнаний з можливостями Яворівського полігону, який НАТО планує використовувати для навчань миротворців. Він також схвально відгукується про військово-транспортні АН-70: «Гарні літаки, без яких неможливе транспортування персоналу і техніки». Як відомо, саме ці літаки Україна пропонує в майбутньому взяти на озброєння країнам альянсу.

Усі ці зв'язки на рівні оборонних відомств, звісно, можуть значно полегшити порозуміння між командуванням НАТО і українськими миротворцями в Косово. Крім того, можна очікувати на розширення військових контактів між Брюсселем і Києвом, бо новопризначений Джеймс Робертсон усвідомлює їх необхідність.

Та варто взяти до уваги, що політичний діалог з Україною — попри його важливість і «особливість» нашого партнерства — поки не належить до пріоритетних у НАТО. Косово, Росія і розширення альянсу — ось основні проблеми Брюсселя. До того ж Джеймсу Робертсону, який посів нову посаду у відповідальний для альянсу час, доведеться вирішувати й глобальніші питання. Наприклад, визначення нової місії НАТО, пов'язаної із підтриманням миру та стабільності не лише в межах відповідальності альянсу. Або балансування між впливом Сполучених Штатів і підвищенням ролі європейських держав у структурі безпеки. За цієї ситуації співпраця з НАТО більше залежить не так від генсека чи його симпатій, як від бажання і можливостей самої України відігравати активнішу роль на континенті й у світі.

Надія БЕДРИЧУК.

Видання тижня

Повернення до джерел.
Поетичне

У видавництві «Український письменник» побачила світ нова збірка поезій Василя Голобородька «Слова у вишиваних сорочках»

У дереві річка повертається до джерел, що в кожній бруньці. Стоїть біла береза: вгору річка тече від самого кореня. Із розщелини біля землі сік, як повільно: глечик повсн.

Василь Голобородько вкотре запрошує нас у світ, далекій від буденної реальності, де пост може сховатися від дощу під шапку печериці, де сойка відмикає золотими ключами двері до вирую, де...

Пост пропонує нам мандри в світ фантазії й чарів. Світ казки.

Наївний? Хтось скаже, що це неможливо в час торжества черствих прагматиків, коли люди змушені насамперед думати про хліб насущний.

Можливо... Але недавно раптово згас співак Анатолій Солов'яненко, це відгукнулося в серці кожного — спалах його зірки ще довго супроводжуватиме нас. Отже, не все підвладне золотому тельцю.

Василь Голобородько своєю новою книжкою (їх у нього зовсім не багато, але видані вони то в Парижі, то в Ріо-де-Жанейро, то в США. Найбільше, зрозуміло, в Києві) підживив нашу давню впевненість, що поезія потрібна в будь-які пори розвитку держави, що її мовою можна сказати про все: про те, що думають «голубчики українські поети», сучасні патріоти і навіть чужинці.

До речі, звертаючись до тем, якими живе українське суспільство, Василь Голобородько перекреслює наявні твердження, що, мовляв, справжня поезія не дружить з політикою. Таланту під силу опоетизувати навіть виливання куль (у збірці є однойменний вірш), будні Руху, НЛО...

Колись дослідники творчості Василя Голобородька писали про взаємодію його творчості й творчості Віри Вовк (українська поетеса, перекладачка й науковець, яка живе в Бразилії і яка, до речі, переклала вірші В. Голобородька португальською). Нова книжка поета продемонструвала, що ті взаємовпливи тепер — дві паралелі, як і повинно бути в долі двох оригінальних майстрів.

Віталій ГАЙЧУРСЬКИЙ.

Заміна тижня

У президентській команді — пише віддані бійці?

Може, хто з наших читачів не знає, але в світі чимало країн, в урядах яких писмає міністерств культури. А культура в цих країнах успішно розвивається.

У нас навпаки: Міністерство культури й мистецтв є, а культура — в глибокому занепаді. Пояснювати це тим, що, мовляв, нині держава не має змоги дбати про духовність, — це, м'яко кажучи, неправда. Де ж беруться сотні тисяч, а то й мільйони на псевдокультурні акції, на кшталт «Таврійських ігор»?

Чергова заміна — третя за часів правління Л. Кучми — міністрів культури і мистецтва говорить не про що інше, як про турботу президентського виборчого штабу про контроль над усіма напрямками суспільного життя держави. Юрій Богуцький таким вимогам відповідає сьогодні найбільше, тому він і замінив неактивного на міністерському посту Дмитра Остапенка.

Що чекати від нового володаря чиновницької вершини Міністерства культури і мистецтв? Насам-

перед відданої служби Президенту. Очевидно, Ю. Богуцький, маючи досвід комсомольської роботи, спробує активізувати участь у президентських виборах молоді. Яким чином? Серією масових дійств за участю не лише відомих українських співаків, а передусім російських тощо.

Чи змінить на краще Ю. Богуцький ситуацію у вітчизняній культурі? Є підстави вважати, що ні. Та й не для того його призначили. Виконуючи накази Президента, новий міністр буде повторювати давно набридлу тезу про брак коштів на розвиток культури і т. ін. Ще додасть заявлену «естину» про те, що, мовляв, не так вже й багато в світі країн, які фінансують культуру. І скаже він неправду, бо у тій самій Франції половина акторських труп (з 1200!) отримують від уряду субсидії. Така сама ситуація з музиками, картинними галереями. Лише на розвиток французького радіо й телебачення уряд виділяє щорічно майже 10 млрд. франків.

Віталій АБЛІЦОВ.

Правління ВАТ «Вилоцький деревообробний комбінат» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 20 вересня 1999 року об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Кудрявський узвіз, 2, к.8.

Порядок денний:

1. Звіт Голови Правління.
 2. Звіт Ревізійної комісії.
 3. Затвердження Статуту у новій редакції.
 4. Вибори керівних органів.
 5. Затвердження угоди з незалежним реєстратором.
- Початок реєстрації о 9.00. При собі мати паспорт. Товариство з обмеженою відповідальністю «Регістр».

У номер

✓ Чернігів

Стоп-кадр з кіноминулого

Своєрідну подорож у минуле, зафіксоване свого часу в кращих вітчизняних фільмах, запропонував глядачам кінотеатр імені Шорса в Чернігові. У центральному міському кінотеатрі, напередодні його 60-річчя, розпочато показ фільмів 40—70-х років, створених, в основному, на українських студіях, повідомляє ДІНАУ.

Попри тяжке становище, в якому перебувають вітчизняне кіновиробництво та прокат, Чернігівське обласне кіновідеооб'єднання багато робить для популяризації донедавна одного з наймасовіших видів мистецтва. Скажімо, в кінотеатрі імені Шорса відновлено роботу всіх трьох залів, скоро тут почнуться сеанси стереокіно. Змонтовано також відеоустановку, з допомогою якої на великому екрані демонструватимуться мультфільми для дітей і навчально-методичні стрічки.

✓ Одеса

Валентинові діти

Перший у Чорноморці — селищі на окраїні Одеси — дитячий будинок сімейного типу створило подружжя Нуждяк-Гончаренко. До власних п'ятих дітей Валентина Петрівна і Валентин Олександрович додали ще п'ять з будинку малят. Зробили вони це після того, як, продавши свою однокімнатну квартиру, придбали діляночку землі й спорудили там просторішу оселю. Подружжя, пізнавши в дитинстві незгоди сирітства, отаким чином вирішило оточити сімейним теплом хоча б кількох знедолених малюків. Усіляку допомогу — продуктами харчування, речами, коштами — сімейному дитбудинку надають місцевий сільгоспоператив «Нива», який очолює Іван Стреля, Одеський міськвиконком, Київська райдержадміністрація, на території якої мешкають Нуждяк-Гончаренки.

✓ Рівне

Липові «бакси»

Співробітники Кузнецовського міського відділу УМВС України в Рівненській області впродовж останніх місяців вишуквали джерела фальшивих столярних купюр. Встановлено осіб, які переправляли фальшивки з однієї з країн Західної Європи і збували їх на території Кузнецовська, Володимирецького та інших районів Рівненщини.

✓ Херсон

Дніпро хворий? Треба лікувати!

Біологічний стан пониззя та гирла Дніпра, а також Дніпровсько-Бузького лиману завжди викликав підвищену увагу вчених. Ось і нині фахівці науково-дослідних центрів Херсона протягом місяця обстежували лиман та нижню течію річки.

Робота вчених стала одним з етапів програми «Трансграничний діагностичний аналіз Дніпра». І що ж? Проби води свідчать про хворобу водної артерії. Найзагрозливіше те, що у донних відкладеннях підвищується рівень токсинів важких металів. Збільшується також концентрація сірководню. До того ж постійно скорочується санітарний скид води через Каховську ГЕС — кисню для життя флори та фауни стає дедалі менше. Отже, наступний етап роботи вчених — визначення шляхів лікування Дніпра.

✓ Фотофакт

Цей знімок — ще один доказ справжнього інтересу народу до досягнень вітчизняної промисловості і сільського господарства. Експозицією виставки «Україна — крок у нове тисячоліття», що відкрилася в Національному виставковому центрі в Києві, зацікавилася і її охорона.

Фото Михайла МАРКІВА (УНІАН)

Вірменин, який робить Київ красивим

Зрозуміло, що ніякої фантастичної «машини часу» в цього спортивного вигляду чоловіка немає. Зате в нього є інше — чітке розуміння вимог сьогодення. Ще додамо, що він згармонізував ці вимоги з потребами людей.

Почнемо традиційно — з вірменського анекдоту

— У Києві я не самотній в будівельній індустрії (про кількість друзів у житті говорити не будемо — їх безліч). Один з моїх колег Костянтин Хуршудян жартує так: Знаєш, чому вірменина поселяють в будь-який готель лише на три доби? Тому що він після трьох днів, освоївшись у номері, починає шукати, щоб його переробити, удосконалити: стіну пересунути чи стелю підняти...

Схильність саме до будівництва, можливо, визначальна риса в менталітеті нашого народу. Хоча, який народ не любить будувати?

Якщо ж говорити серйозно, то свого успіху корпорація «Познякижилбуд», яку очолює Нвер Мхитарян, досягла всього лише за три роки. Погляньте на плоди її діяльності — будинки-красені на вулицях Драгоманова, Ахматової, Дмитрієвської та інших вулицях Києва.

Нвер Мхитарян — прихильник спорудження житла, яке можна назвати лірично — щасливе, романтичне тощо. Адже все в будинку є, зокрема, обов'язкові підземні автостоянки. До того ж, усі споруди не сірих чи якихось там невідрізнених відтінків — вони вишневого кольору. Можливо, це своєрідний спогляд їхнього автора про батьківщину — на весь світ відомий унікальний будівельний матеріал — вірменський рожевий туф. Кому пощастило побувати в Єревані, той не забуде проспекти і райони вишневого кольору на тлі величної вершини гори Арагат.

Житлові будинки, які зводять будівельники корпорації «Познякижилбуд», споруджені за індивідуальними проектами. Вони зведені з традиційного будівельного матеріалу — цегли. 70-сантиметрові стіни утеплені пористим бетоном — добре відомим будівельникам екологічно сприятливим матеріалом, але вперто ігнорованим ними ж. Про планування кімнат у квартирах говорити не будемо — хто поселиться тут, той почуватиме себе лише комфортно. До речі, ціни Мхитарянівських квартир цілком прийнятні для замовників. Тим більше, що

застосовуються різні форми оплати житла.

«Я не чужоземець. Я друг України»

— Мені пощастило побувати в багатьох країнах, на різних континентах, — розповідає Нвер Мхитарян. — Так от, коли вибирати місце для проживання і праці, то я віддаю перевагу насамперед батьківщині Вірменії й Україні.

Чому Україні?

Про прекрасну країну на берегах Дніпра я найбільше дізнався від батька — письменника Мнацаканана Таряна (Мхитаряна). Він воював тут під час другої світової війни. Був танкістом. Потрапив в оточення, знав Сидора Ковпака. Одне слово, з Україною в його долі пов'язано дуже багато.

Потім я побачив Київ і закохався в це місто. Відтоді в моєму серці і Єреван, і Київ.

Після закінчення Єреванського політехнічного інституту працював, займався наукою (маю диплом доктора наук). Зокрема, вивчав проблеми використання сонячної енергії для термообробки залізобетонних виробів та конструкцій.

Отже, як бачимо, інтуїція не підвела Нвера Мнацакановича, коли він у червні 1996 року заснував товариство «Познякижилбуд» під егідою корпорації «Укрбудматеріали».

Його програма житлового будівництва має чітку назву «Теплий дім». Нвер Мхитарян розуміє, що майбутнє за екологічно безпечними енергозберігаючими будівельними технологіями.

Замість гасел та скарг — жива справа

Ви, шановні читачі, звернули увагу, що в нашій розповіді часто вживаються емоційні епітети: теплий, ширий, щасливий...

Може, це тому, що ведемо мову про людину, яка є отим омріяним прихильником теорії В'ячеслава Липинського патріотом-українцем: іноземець, який пра-

цює на Україну, живе її інтересами, зовсім не забуваючи про те, що в нього є його батьківщина Вірменія.

Усе добре в його фірмі — стабільна солідна зарплата в робітників, турбота про родини працюючих у «Познякижилбуді», ясне бачення перспективи, майбутнього.

Благополучна й власна сім'я підприємця. І грудня він традиційно відзначає (вже понад двадцять років) день зустрічі з майбутньою дружиною Рузаною. Донька Н. Мхитаряна — студентка Київського інституту міжнародних відносин, син після гімназії обирає свій життєвий шлях.

«Лідер XX століття»

Нвер Мхитарян увійшов до міжнародного видання «П'ятсот впливових лідерів XX століття», що видається Американським біографічним інститутом в Кембриджі. Він лауреат високих нагород, якими відзначаються в Україні успіхи відомих підприємців.

— Якось я почув, будучи в США: «Цей будинок збудував Трамм. І цей теж...» Розмах американського будівельника-підприємця, зрозуміло, масштабніший за наш нинішній. Але нам лише три роки!

Нвер Мхитарян хоче не просто багато будувати красивого житла для киян, він плекає амбітну мрію: щоб саме його будинки в майбутньому додали оригінальних рис українській столиці — вічному місту на берегах Дніпра.

Віталій ГАЙЧУРСЬКИЙ.

Останнє повне сонячне затемнення тисячоліття: театр драми 11 серпня ми чекаємо на нього

Сонячні затемнення відбуваються тоді, коли сонячна тінь крізь Місяць потрапляє на поверхню Землі. Затемнення Сонця для Землі — не рідкісне явище. Протягом сторіччя відбувається у середньому 238 таких затемнень. Проте більшість з них локалізується в океанічних акваторіях та малонаселених регіонах Земної кулі.

Європейці рідко бачать повні сонячні затемнення (далі СЗ. — Авт.). Останнє було 15 лютого 1961 року. Кияни бачили повне СЗ востаннє 30 червня 1954 року. І ось 11 серпня цього року ми чекаємо на повне СЗ, що його спос-

терігатимуть сотні тисяч людей в густонаселених регіонах Європи та Азії. Це буде останнє повне СЗ цього тисячоліття.

СЗ легко прогнозуються і попередньо оброблюються до найменших подробиць. Одним з найбільш відомих спеціалістів по затемненнях Сонця та Місяця є Фред Еспенак, який працює в США (NASA, Goddard Space Flight Center). Саме його обчислення та географічні карти є — за його згодою — основою цієї публікації.

Тож спробуємо уявити, що, власне, відбуватиметься 11 серпня. Повна тінь від Місяця почне

свій шлях поверхнею Землі на південному березі Ньюфаундленду (Канада), де спостерігатиметься драматичне явище: Сонце, що сходить, поглинається темним диском Місяця. Далі тінь Місяця, пересуваючись поверхнею Землі зі швидкістю близько 2400 км/год., перетне Атлантичний океан і зачепить південно-західний ріг Великої Британії в районі міста Плімут. Подолавши за кілька хвилин Ла-Манш, тінь перетне північ Франції. Прямуючи на північний схід, тінь Місяця ковзатиме Бельгією та Люксембургом і переміститься до Німеччини, де спостерігатимуть повне СЗ.

Майбутній український дім

За що будувати і яким йому бути

Є поширена думка про те, що економічний розквіт США зобов'язаний автомобілеві, де свого часу розвиток автомобілебудування дав поштовх піднесенню всієї економіки країни. Таким аналогом у нашій країні може стати український дім або житло, нагальна потреба в якому надзвичайно гостра для значної частини населення України.

Ринок будівництва житла в Західній Європі відзначається високою часткою житлового будівництва, що становить в окремих країнах близько 90 відсотків загального обсягу, а частка інвестицій — близько чверті всіх капіталовкладень.

Зважаючи на нинішню забезпеченість населення України житлом, яка в 2—3 рази нижча від середньоевропейських стандартів щодо площі, не кажучи вже про його комфортність, поживалення та динамічний розвиток цього важливого сектора економіки неминучі. Саме тут буде дано основний поштовх зростанню внутрішнього споживання і, відповідно, розкручуванню спіралі загального економічного розвитку країни. Ці тенденції підтверджуються досвідом більшості країн з перехідною економікою, де економічне зростання, після подолання кризових явищ, як правило, пов'язано з поживаленням будівельної галузі. Тому інвестиції в цей сектор економіки — одні з найактуальніших. Для цього потрібне буде й проведення цілеспрямованої державної політики, і створення привабливого інвестиційного клімату передусім для вітчизняних інвесторів. Та найголовнішим є створення реальних умов, можливостей і фінансових механізмів для розвитку масового індивідуального житлового будівництва для людей з невисокими доходами, які становлять частину населення, що найбільше потребує житла. Житло — надто дорогий товар, і навіть в економічно розвинених країнах витрати на його придбання або оренду становлять істотну частину в бюджеті сім'ї. Цілком очевидно, що усталені й добре налагоджені форми кредитування будівництва житла у формі фінансових коштів під мінімальний відсоток і на тривалі терміни погашення або як готове порівняно дешеве муніципальне житло неприйнятні для України через дефіцит державних фінансових коштів, а також недолугості та несприятливості кредитної системи комерційного фінансового сектора. Отож єдиною можливістю буде варіант, який враховує фінансові можливості основної частини населення з невисокими доходами. Такий варіант полягає в організації житлового будівництва для цієї категорії населення під іпотечний товарний (будівельними матеріалами) кредит із заставою майбутнього житла. Ця форма кредитування являє собою проміжний варіант між фінансовою позицією та наданням готового житла з виплатою в розстрочку і є найвигіднішою для обох сторін — і кредиторів (виробників будівельних матеріалів), і позичальників — за нинішнього стану товарно-грошових відносин у країні.

У цій пропозиції розв'язання житлової проблеми пов'язано з одночасним піднесенням галузі виробництва будівельних матеріалів, яка перебуває в кризовому стані, її технічним переоснащенням, підвищенням якості та поновленням продукції.

Про доцільність цієї пропозиції свідчить практичний підхід до нинішньої ситуації з реалізацією продукції на підприємствах промисловості будівельних матеріалів, що налічує близько 250 діючих підприємств і 90 недобудованих об'єктів, будівництво яких зупинено через відсутність фінансових коштів. Сьогодні тут склалася застійна ситуація: обсяг споживання будівельних матеріалів знизився з 10 млрд. шт. до 3 млрд. шт. умовної цегли за рік. В окремих областях обсяг продажу цегли знизився з 200—400 млн. шт. до 10—20 млн. шт. за рік. Навіть попри те, що значну частину заводів узагалі зупинено, а інша працює на 10—30 відсотків потужності, обсяги нереалізованої товарної продукції на складах підприємств на початку року становили у середньому від 1,0 до 5,0 млн. шт. цегли.

Суть цієї простої, на перший погляд, і відомої кредитної схеми полягає в тому, що її реалізація можлива лише на основі реконструкції і технічного переоснащення підприємств та переходу на випуск поновленої продукції, здебільшого, лицьової цегли, теплозберігаючої пустотілої кераміки, плитного утеплювача та покрівельної керамічної черепиці. За нинішнього рівня ринкових цін на високоякісну керамічну продукцію, що значно перевищують собівартість їх виробництва, половини обсягу їх випуску на підприємстві достатньо для підтримання рентабельної роботи підприємства. Другу половину продукції можна відпускати населенню з невисокими доходами як іпотечний товарний кредит з раціональним терміном погашення, наприклад, 5—10 років. При цьому забудовник у перший рік купує всі основні будівельні матеріали за 10—20 відсотків їх вартості. Потім щороку погашає позику в розмірі також 10—20 відсотків. Так, наприклад, за потреби для будівництва сучасного 2-поверхового будинку або квартири обсягом 30,0 тис. шт. цегли, початкова сума необхідних фінансових коштів становить близько 1,0 тис. грн., що буде прийнятним для масового забудовника. Така форма товарного кредитування вигідна обом сторонам. Зиск забудовника очевидний — він буде для себе житло в кредит. Причому житло добротне, з поновленої після реконструкції продукції.

Вигода заводу багатопланова.

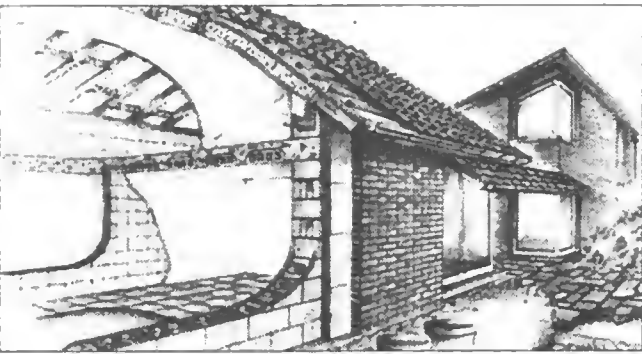
По-перше, здійснюється реконструкція підприємства, здебільшого, на базі інноваційних енергозберігаючих технологій, що призводить до різкого зниження собівартості й відповідно ринкової ціни продукції та робить її конкурентоспроможною на ринку будівельних матеріалів. Так, наприклад, досвід часткової реконструкції одного із заводів Сумської області з обсягом інвестицій близько 3,0 млн. доларів США показав можливість значного зниження ринкової ціни на продукцію до 240—300 грн. за 1000 шт. високоякісної лицьової цегли за рахунок зниження собівартості, що перебуває в межах — 120—140 грн. До цього рівень цін на високоякісну цеглу і вітчизняного, і зарубіжного виробництва на ринку України коливався від 430 до 1500 грн.

Другою істотною вигодою для заводу є те, що під час реконструкції можна здійснити перехід на випуск поновленої продукції, здебільшого, теплоефективних пустотілих керамічних блоків для внутрішнього мурування стін і перекриттів з пустотністю 50—80 відсотків, що призводить, у свою чергу, до значного здешевлення продукції і теплозбереження під час експлуатації будівель. За структури, що склалася, та вартості виробничих затрат на підприємствах керамічної галузі можна досягти реального зниження ринкової вартості пустотілих керамічних блоків у межах 80—120 грн. за 1000 шт. умовної цегли. Попри порівняно високі ціни на лицьову цеглу, використання пустотілої кераміки в поєднанні з лицьовою цеглою призведе до загального зниження цін на стінові матеріали до 150—180 грн. за 1000 шт. умовної цегли, що буде прийнятним для масового забудовника.

По-третє, підвищення попиту на продукцію як наслідок зниження ринкової ціни, а також реалізація частини продукції через іпотечне кредитування забезпечить цілорічну, замість сезонної, роботу підприємства і на повну потужність, що сприятиме підвищенню ефективності його роботи. Причому реалізація продукції через іпотечне кредитування якраз найвигідніша і для підприємств, і для забудовників у зимовий період, коли попит на ринку падає, підприємства затоварюються продукцією і тимчасово (на 1—3 місяці) зупиняються, що неминує призводити до істотних матеріальних втрат. Втрачену вигоду за рахунок спаду обсягів збуту та виробництва керамічних матеріалів у зимовий період можна порівняти з тимчасовими фінансовими витратами за іпотечним кредитом.

По-четверте, за прийнятних термінів товарного креди-

Напрошується висновок: якщо населення не купує продукцію, а продавати її за ціною, нижчою від собівартості, звісно, неможливо, то доцільно відпускати цеглу за якоюсь схемою відповідно до реальних доходів масового споживача, звичайно, за певних гарантійних зобов'язань з його боку, на що й буде спрямовано іпотечну форму кредитування

тування 5—10 років, уже через 2—3 роки позичальник погашає частину позики в межах собівартості отриманої в кредит продукції, і відтоді завод починає отримувати чистий прибуток з урахуванням відсотків за кредит. У подальшому цей прибуток буде компенсацією тимчасових фінансових витрат з кредитування наступних позичальників. Таким чином через 2—3 роки після початку товарного кредитування підприємство входить у нормальний фінансовий режим роботи.

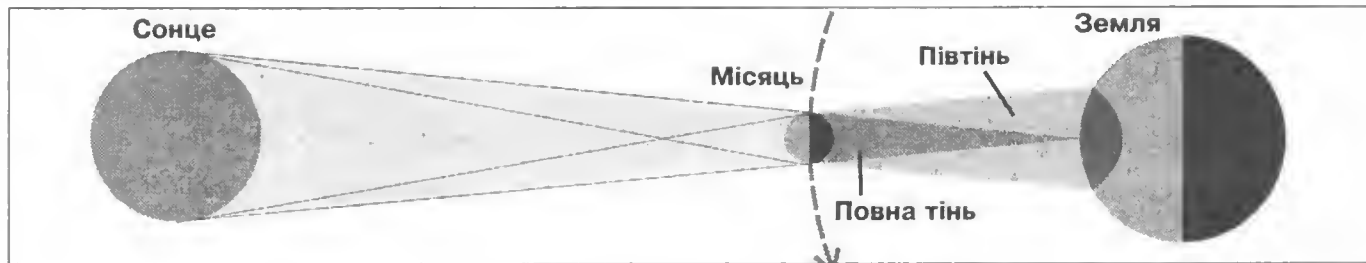
Під час розвитку товарної форми кредитування разом з поживаленням галузі будівельних матеріалів і підвищенням якості продукції одночасно розв'язується й інша проблема — будівництво теплозберігаючого житла. Цього досягають передусім за рахунок поновлення продукції під час реконструкції і випуску теплоефективних матеріалів (лицьова цегла, пустотіла кераміка та плитний утеплювач). У результаті обсяг стінових матеріалів за одних і тих самих показників теплозбереження знижується в 2—3 рази. Так, при застосуванні вказаних вище матеріалів у комплексі, товщина стінових конструкцій перебуває в межах 30—35 см замість 70—100 см під час будівництва будинків із звичайної будівельної цегли з урахуванням нових норм опору теплопередачі. Відповідно, приблизно на третину знижується вартість і затрати праці в будівництві при одночасному забезпеченні такої важливої експлуатаційної якості житла, як теплозбереження.

В Україні нині склалася сприятлива можливість вигідного вкладання фінансових коштів у галузь будівельних матеріалів, особливо у виробництво будівельної кераміки та плитного утеплювача. Як показує досвід реконструкції низки підприємств Луганської, Львівської і Сумської областей, загальний обсяг необхідних інвестицій в одне підприємство залежно від його потужності — у межах 2—10 млн. гривень, а термін окупності становить від 1,5 до 3 років. Тому інвестиції у галузь будівельної кераміки — одні з найвигідніших і з точки зору швидкого повернення вкладених фінансових коштів, і з точки зору довгострокових фінансових інтересів.

Перспективною новою продукцією є лицьова цегла та фасонні вироби, керамічні пустотілі блоки та елементи керамічних перекриттів, покрівельна черепиця, тротуарна, облицювальна та плитка для підлоги. Дані зі світової економічної практики про найприбутковіші напрями вкладання фінансових коштів свідчать, що виробництво будівельних матеріалів на п'ятому місці після таких комерційних напрямів, як торгівля предметами старовини та антикваріату, виробів із золота і коштовностей, туризму та операцій з нерухомістю.

За фінансово-економічної ситуації, що склалася в країні, саме виробництво будівельних матеріалів найоптимальніше відповідає товарній формі кредитування через наявність і дешевизну сировини і незайнятої робочої сили, в тому числі й серед тих, хто потребує придбання житла.

Анатолій ФРАНІВСЬКИЙ,
генеральний директор фірми «БУДМА»,
кандидат технічних наук;
Тетяна РУНОВА,
провідний спеціаліст ПКБ НДІ будівельного виробництва.

Таким чином сонячна тінь крізь Місяць потрапляє на поверхню Землі

Далі шлях тіні пролягатиме Австрією, Угорщиною, Румунією. Там СЗ досягне кульмінації. Це відбудеться поблизу міста Римніку-Вилча об 11 год. 03 хв. за Весівнітим часом. Тут повне СЗ триватиме найдовше — 2 хвилини 23 секунди. У Румунії тінь накриє великі міста, відвідає Болгарію, пірне в Чорне море і вирине в Азії. Далі перетне Туреччину, Сирію, Ірак, Іран, Індію і залишить Землю під час заходу сонця в Бенгальській затоці.

Повна тінь Місяця на поверхні Землі має відносно невеликий розмір і описує на поверхні Землі вузьку смугу довжиною 13,7 тис. км. спостерігатиметься часткове СЗ.

Зона часткового СЗ близько чверті поверхні земної кулі: північ американського континенту, майже увесь Північний Льодовитий океан, північну частину Атлантичного океану, всю Європу, велику частину Азії, північ Африки та північ Індійського океану.

Часткове СЗ спостерігатиметься й в Україні. Затемнення на території України почнеться о 12 год. 33 хв. за київським часом у Закарпатті і закінчиться о 15 год. 38 хв. на сході Луганщини.

Для спостереження часткового СЗ необхідне використання світлового фільтра. Ні в якому разі не можна дивитися на Сонце неозброєними очима. Якщо немає спеціальних окуля-

рів, можна взяти фільтр, яким користуються зварювальники, скло, закопчене над полум'ям свічки, шматочок засвіченої і проявленої негативної чорно-білої фотоплівки.

Найбільш безпечно спостерігати СЗ за допомогою проекції сонячного диску. Для цього треба взяти листок картону розміром приблизно 50х50 см, а в центрі його проколоти отвір діаметром близько 1 мм. Сонячні промені, що проходять крізь отвір, створять на аркуші паперу, розташованому за листком картону на відстані від нього 40—50 см чітке зображення сонячного диску або його серпика. Зверніть увагу на те, що плями світла, яке пробивається крізь листя

дерев, під час СЗ, мають серповидну форму.

За умови хорошої прозорості атмосфери можна буде спостерігати й інші небесні світила. Зокрема Венеру і, можливо, менш яскравий Меркурій.

Навряд чи слід очікувати 11 серпня кінця світу, про що віщував Нострадамус. Реальною несприємністю у цей день може стати хмарна погода. Для отримання повнішої інформації про затемнення можна скористатися Інтернет-сторінкою Фреда Еспенака: <http://sunearth.gsfc.nasa.gov/eclipse/cclipse.html>.

Вадим ГОРДЕЄВ,
доктор технічних наук професор.

МИКОЛА ГЛУЩЕНКО — РАДЯНСЬКИЙ РОЗВІДНИК?

За кілька місяців до кінчини видатний живописець Микола Глушенко експонував на черговій виставці свої осінні пейзажі. Це було щось неймовірне — на полотнах панувало розбурхане море яскраво-червоних кольорів...

Нс знаю чому, але здалося тоді, що художник у такий оригінальний спосіб намагався сказати більше, ніж це здатна зробити фарба. Він з чимось сперечався, щось заперечував, про щось шкодував. Якесь таємниця мучила його серце...

Ще за радянських часів можна було почути про те, що Микола Глушенко в роки еміграції (щоправда, тепер можна думати, що її й не було, а закордонне життя митця — то було спеціальне відраження) співпрацював з радянською розвідкою, що за його участі готувався замах на Симона Петлюру, що...

Як з'ясувалося, майже все це було правда. Нещодавно було підтверджено документально, що художник-пейзажист справді був співробітником радянської зарубіжної розвідки.

Прочитавши про це й побачивши опублікований пейзаж самого А. Гітлера, подарований М. Глушенку, я згадав ту дивну виставку осінніх картин...

Звичайно, можна навести чимало прикладів подібного з біографій видатних письменників та діячів культури.

Але чомусь не сприймається все це, коли йдеться про пейзажиста, бо його серцем (зрозуміло, якщо говоримо про істинний талант) володіє сам Бог. Адже пейзаж не можна написати байдужою рукою.

Тож який зміст вкладав у свої картини Микола Глушенко?

Народився майбутній живописець на Дніпропетровщині. 1919 року став учнем Берлінської вищої школи образотворчих мистецтв, там познайомився з Олександром Довженком (майбутній кінодіяч у той час був українським дипломатом). Пізніше М. Глушенко в Парижі оформив радянський павільйон Ліонського ярмарку.

Активні творчі тридцять років: виставки, поїздки, зустрічі...

Лише 1936 року пейзажист повертається на батьківщину. До 1944 року М. Глушенко жив у Москві.

Київський період митця — знову виставки, поїздки, зустрічі...

Від середини тридцятих років до початку «холодної війни» було ще ціле десятиліття...

Для багатьох і досі залишається проблемним сприйняття інформації про, наприклад, відвідання 1933 року полковником Хайнцем Гудеріаном (так-так, отим майбутнім генерал-полковником гітлерівського вермахту, командиром танкових армій) Харківського паровозобудівного заводу, де він ознайомився з секретним виробництвом знаменитого танку Т-34 (в день, до речі, завод випускав по 22 бойові машини). А фотознімки про спільний військовий парад у Бресті бійців Червоної Армії й солдатів гітлерівської Німеччини деким сприймаються лише як фальшиві провокації.

Але все це було. Було в тридцять роки, оспівані як період романтичної віри в безжарне завтра... Тоді й справді в Україні багато хто почав забувати про боротьбу за незалежну українську державу: одні намагалися повірити в сталінські міфи, других примусили думати насамперед про виживання за колючими дротами ГУЛАГів та боятися бути зниженими...

Але ідея української самостійності, хоча й відроджена всього на чотири роки існування УНР, жила. Й не тільки в діяльності численних емігрантських організацій. Про неї не забували в своїй міжнародній діяльності європейські лідери.

Принципи розлучення. Світового масштабу

Непояснимим історичним парадоксом здається перебіг міжнародних подій у післявоєнні роки. З одного боку, світова спільнота, у тому числі й Україна, утворила новий союз — Організацію Об'єднаних Націй, а з другого — протистояння між двома таборами: соціалістичним і капіталістичним, між вчорашніми союзниками, досягло небезпечної напруженості. В останньому випадку мається на увазі промова Уїнстона Черчілля, виголошена ним у Вестмінстерському коледжі міста Фултон (США) й наступні після неї кроки Заходу.

Що сказав у березні 1946 року У. Черчілль, що вчорашні союзники відразу забули про те, як вони разом розгромили фашистську Німеччину й мріяли жити за принципами мирного співіснування?

«Залізна завіса опустилася через весь континент (Європу. — В. А.) — від Шведина на Балтиці до Трієста на Адріатиці. За цією лінією знаходяться всі столиці древніх держав Центральної й Східної Європи. Варшава, Берлін, Пра-

га, Відень, Будапешт, Белград, Бухарест і Софія — всі ці відомі міста і населення навколо них перебувають у тій сфері, яку я вимушений назвати «радянською»... там ніде немає справжньої демократії... комуністичні партії або п'яті колони являють собою виклик і небезпеку для християнської цивілізації, що дедалі міцніють... Ми маємо розглянути сьогодні, поки ще є час, у який спосіб досягати постійного уникнення війни й створення умов для свободи і демократії у всіх країнах...».

Сьогодні, коли відкрилися невідомі досі сторінки історії XX століття, багато що стає зрозумілим. Адже фактично виступ У. Черчілля готувався ще в тридцять роки, коли європейські й американські політики намагалися за всяку ціну створити систему колективної безпеки у світі, щоб приборкати знахабнілого фіурера і його прихильників.

«До 1933 або навіть 1935 року Німеччина могла бути врятована від жахливої долі, що їй дісталася, і всі ми могли бути позбавлені тих нещастів, які Гітлер приніс людству... Війна могла бути відвернена, за моїм глибоким переконанням, без жодного пострілу, і Німеччина могла бути могутньою, процвітаючою й поважаною країною сьогодні. Але ніхто в світі не слухав мене, і крок за кроком ми втягувалися у жахливий вир. Безсумнівно одне: ми не повинні дозволити, щоб це сталося знову», — це теж з Фултонської промови У. Черчілля, що, вважається, дала старт «холодній війні».

Здавалося б, про яку роль України чи іншої нссуверенної країни можна вести мову в плані їхнього впливу на події? А Україна мала на це повне право, адже частина її народу — західні українці як громадяни Польщі вступили у протистояння з фашизмом на самому початку II світової війни.

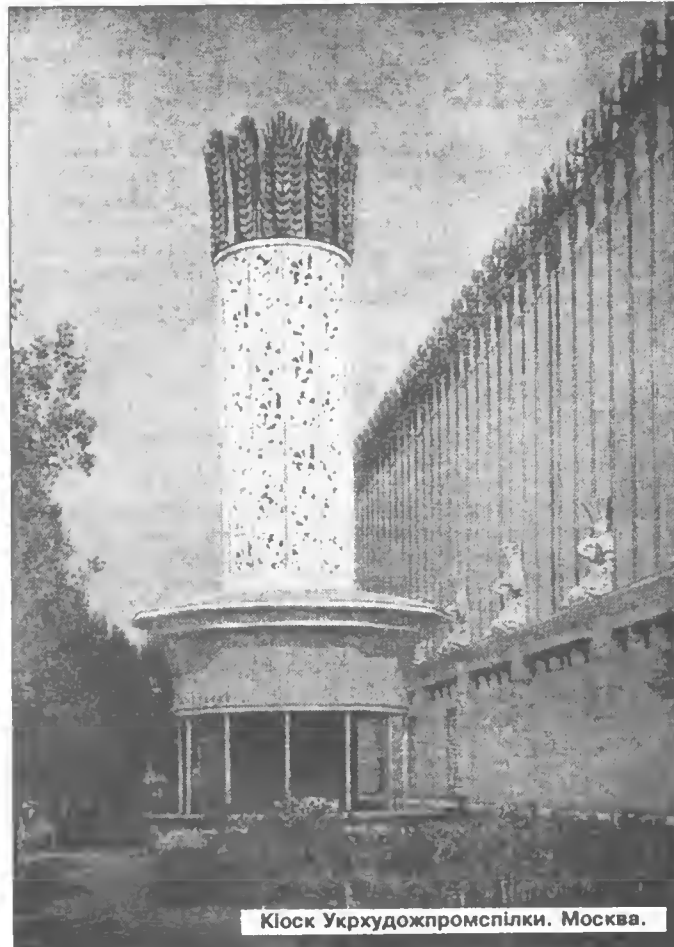
Україна й особливо країни Прибалтики та їхні інтереси постійно були присутніми в переговорах між Й. Сталіним і лідерами Європи.

Таким чином розкол світу (в тридцять роки він оформився остаточно й безповоротно) на два ідеологічні табори проходив не лише через столиці великих держав, але й через Київ, Ригу, Таллінн, Вільнюс...

Гудеріан «взяв» Харків ще 1933 року

Демонстрація одному з гітлерівських родоначальників моторизованих засобів ведення війни виробництва Т-34 — переможного танка II-ї світової війни — це лише епізод тісної взаємодії Гітлера й Сталіна в тридцять роки. Оскільки Німеччина, засуджена світовим співтовариством, не мала права на виробництво

Світ завтрашній Нью-Йорк б

Кіоск Укрхудожпромспілки. Москва.

потужного озброєння, Сталін нібито прагнув використати досвід німецьких інженерів і німецькі технології для нарощування потужностей радянського ВПК (військово-промислового комплексу).

Взаємодія лідерів СРСР та Німеччини в другій половині тридцятих років вилилася в підписання серії відомих угод між двома далекими за ідеологією країнами.

Але ж існував й активно діяв III Інтернаціонал — «генеральний штаб світової пролетарської революції».

Ось кілька рішень Комінтерну (інша назва III Інтернаціоналу) в тридцять роки, рішень, які дратують тих, хто не вірить в тісну співпрацю Гітлера й Сталіна.

У серпні 1938 року були виключені з Комінтерну й розпущені Комуністична партія Польщі та її складова частина — Комуністична партія Західної України. Й. Сталіна так дратували будь-які згадування про Україну чи країни Прибалтики під час його розмов з європейськими лідерами.

«Якщо ви так говорите, то, може, завтра скажете, що не визнаєте, що Україна є складовою частиною СРСР», — безцеремонно заявив радянський керівник під час переговорів, наприклад, з міністром закордонних справ Великобританії А. Іденом.

Наївна віра у всесвітній мир все-таки не вмирала

З виникненням СРСР геополітична ситуація у світі різко змінилася — ідеологічні розбіжності поширилися на всю земну кулю. Зрозуміло, що не треба шукати відповіді на запитання «чому?» лише в ідеології, хоча саме вона все більше розділяла людство на Захід і Схід, соціалістичний табір і капіталістичний...

В тридцять роки стало остаточно зрозуміло, що стара Європа перестала бути центром всесвіту — по той бік океану міцніла нова держава, яка прагла посісти місце лідера планети.

Не треба нсхтувати й той факт, що спочатку багато хто на всіх без винятку континентах побачив у Країні Рад утопічне кампанеллівське «Місто Сонця», де торжествує свобода, рів-

Американська частина Всесвітньої виставки.

ОГО ДНЯ з Москви й ачився по-різному

братерство — гасла французької мови. Тим паче, що цей міф активізувала за кордоном радянська пропаганда (про голодомор, зокрема в Англії, світі знав, а от про сталінський голод відомо дещо пізніше, хоча інформація про нього проникала на Захід). Прагнення створити привабливий образ СРСР допомагали відомі у світі культури, той самий Нобелівський премієр драматург Бернгард Шоу, який виступав за СРСР з першого погляду. І не тільки один.

Ще зрозуміло. Людство, переживши світову війну, просто не вірило, щоб могла повторитися вселенської війни. Хоча перед цим активізувалися міжнародної ворожнечі прагнення миру. Тому тодішні рішення Німеччини, наприклад, здалися як прелюдія до загального рішення.

Міжнародні обрії України звужувалися до рівня радянської провінції

Вирішенням ще 1923 року союзного питання з іноземних справ дипломатична служба УСРР припинила своє існування. Хоча перед цим активно працювали українські консульства в Берліні, Празі та інших європейських столицях. Як держава Україна зникла з карти світу, її інтереси вважалися радянськими, який був прийнятий міжнародної організації — попередник ООН — Ліги Націй (заснована 1919 року, після нападу Радянської Росії на Фінляндію).

Уряд Української Народної Республіки ставив питання про

входження в Лігу Націй. Діяльність її спричинилася до поширення інформації про українські справи в світі.

Зрозуміло, що утворення ООН й факт входження УСРР в число її фундаторів — результат московської міжнародної політики, але не можна ігнорувати й діяльність діаспорних організацій, які співпрацювали з Лігою Націй.

Як бачимо, світ у тридцять років був повен складних, часто-густо суперечливих явищ і подій, що відображали протистояння двох непримиренних систем. 30 листопада 1939 року Сталін назвав в «Правді» винуватцями війни не А. Гітлера й фашистську Німеччину, а Великобританію й Францію, які «напали на Німеччину, взявши на себе відповідальність за нинішню війну».

Роль недержавних народів у ті роки зводилася до ролі статистів на сцені світового політичного театру.

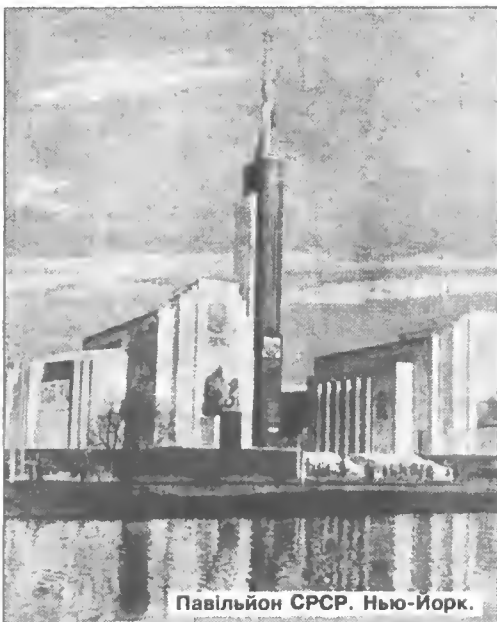
«Світ завтрашнього дня»

І все-таки була в кінці тридцятих років подія, що відповідала їхньому баченню світу, яку можна назвати останньою спробою світової спільноти втягнути сталінський СРСР у плідну економічну й в цілому взаємовигідну співпрацю.

Наближалось 150-річчя обрання Дж. Вашингтона першим президентом США, й було вирішено організувати в Нью-Йорку під гаслом «Світ завтрашнього дня» — як акцію, яка ще раз закликала б народи світу до об'єднання зусиль в боротьбі за мир і співпрацю над проблемами, що хвилюють людство.

У створенні виставки взяли участь 60 держав, — писав московський журнал «Творчество», — але оскільки більшість з них «завтрашній день» обіцяє лише економічні труднощі, то всього 20 країн спромоглися спорудити власні павільйони, а решта задовольнилася невеликим приміщенням, наданим виставочною корпорацією у так званому «Павільйоні націй»... Було б наївно шукати серед експонатів павільйону буржуазних країн перспективу соціального розвитку суспільства», — зауважував автор публікації.

Що ж представив нас правді на міжнародну

Павільйон СРСР. Нью-Йорк.

виставку «буржуазний» світ у Нью-Йорку?

Насамперед були продемонстровані досягнення в електроприладобудівній галузі, індустрії побуту (холодильники, телеприлади, офісні комплекси), промисловості та аграрному секторі. Проілюструємо рух провідних західних держав у «завтрашній день» цифрами.

В середині тридцятих років США видобували кам'яного вугілля 376 млн. тонн (Україна — 61 млн. тонн, а СРСР (без України) — 31 млн. тонн). Франція видобувала понад 30 млн. тонн залізної руди (Україна — 13 млн. тонн, СРСР (без України) — 8 млн.). США виплавили 26 млн. тонн сталі, СРСР — в шість разів менше. СРСР відставав від європейських країн (Німеччини, Англії, Франції та інших) у кількості виробництва основних видів промислової та сільськогосподарської продукції.

Очевидно, розуміючи, що суперничати в економічному змаганні з передовими капіталістичними країнами СРСР не здатний, його лідери, як завжди, активізували насамперед пропагандистську діяльність.

«Головний вхід в радянський павільйон обрамлений величними пропілеями, увінчаними барельєфами В. Леніна та Й. Сталіна... розміри кожного з них — 16 квадратних метрів. Під барельєфами встановлені дві багатофігурні скульптурні групи, одна з яких відображає героїку громадянської війни, друга — героїку соціалістичного будівництва».

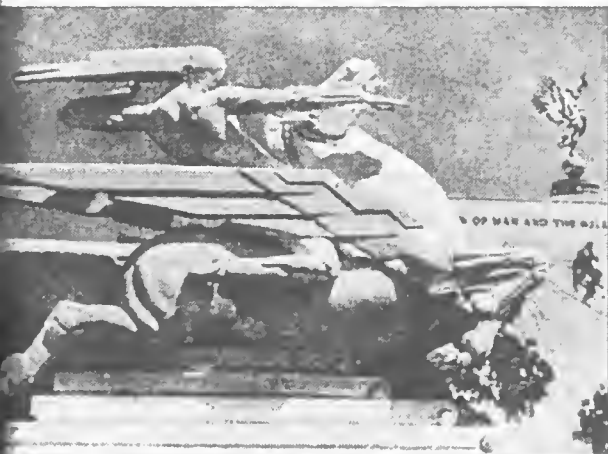
Павільйон СРСР знаходиться в центрі уваги відвідувачів. В цьому для нас немає нічого дивного — країна, де знищено рабство, де праця стала справою честі, слави і героїзму, де під керівництвом великого Сталіна побудовано соціалізм, це і є «Світ завтрашнього дня», — підсумовував свої враження автор публікації в «Творчості».

Соціалістичні досягнення України демонструвалися в Америці в контексті радянських. Зокрема, на мистецькій виставці експонувалося одне з пейзажних полотен академіка Миколи Бурачека.

Був ще один результат участі СРСР у всесвітній виставці 1939 року — в Москві відкрилася щорічна Всесоюзна сільськогосподарська виставка, яка розміщувалася на території в 140 гектарів у 250 павільйонах (з 1958 року увійшла до складу Виставки досягнень народного господарства).

«Всесоюзна сільськогосподарська виставка є показом славних перемог соціалізму, прекрасним творінням великого радянського народу, торжеством учення Леніна—Сталіна про можливість перемоги соціалізму в одній країні... Такої виставки світ не знав».

...До початку «холодної війни» було ще десяти років, але подих її відчувався вже в тридцять роки.

Ліги Націй в 1919 році. Не звертала увагу на протести українців тоді в УСРР.

Одного разу Ліга Націй зробила серйозний промах — визнала, що Галичина є не під владою суверенної Польщі, а під владою мілітарної Росії.

Зважаючи на те, що рішення Ліги Націй не боронили права українців, то утворена Українська Парламентарна Репрезентація в Парижі протестувала проти утисків, зневажали українці в Чехословаччині, Польщі та Румунії. Це стосувалося питань організації української освіти, переслідування українських кооператорів, знущання над українцями в'язнями.

Відзначити, що єдиним випадком реакції Ліги Націй на українські протести був розгляд «пацифістичних» утисків і нищення українців у Польщі. Щодо УСРР, то Ліга Націй заголомор в Україні, який став винуватцем радянського керівництва. Здавалося, це питання Ліга Націй розглядала в таємному режимі засідань.

Ліга Націй і проблему українських емігрантів. Українці не мирилися з татаном речей й заснували Міжна-

Дати

✓ 1931

22 квітня. Москва. ЦВК і РНК СРСР затвердили положення про громадянство СРСР.

✓ 1932

7 серпня. Ухвалення ЦВК і РНК СРСР постанови про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та про зміцнення соціалістичної власності, згідно з яким крадіжка державного колгоспного майна каралася розстрілом (у народі постанова одержала назву «Закон про п'ять колосків»). До початку 1933 року за цією постановою було засуджено 54645 осіб, з них 2110 — до страти.

31 грудня. Харків. Ухвалення ВУЦВК і РНК УСРР постанови про введення єдиної паспортної системи в УСРР і обов'язкового запису паспортів (прописки).

✓ 1933—1937

Видання 30-томного Зібрання творів В. Леніна українською мовою.

✓ 1934

19 лютого. Луцьк. Судовий процес, організований польським урядом над групою підпільників — членів КПЗУ. На захист підсудних виступили А. Барбюс та Р. Роллан.

10 червня. Створення при НКВС УСРР Головного управління виправно-трудових та-

борів і трудових поселень (ГУЛАГ). Після репресій 1937—1938 років у таборах палічувалося понад 10 млн. ув'язнених, які виробляли 14 відсотків усієї промислової продукції СРСР.

✓ 1935

18 листопада. Варшава. Судовий процес над членами ОУН з приводу вбивства міністра Б. Перацького. До смертної кари засуджено С. Бандеру, М. Лебедя і М. Карпиня.

✓ 1937

ГОЛОСУЙТЕ ЗА КАНДИДАТІВ БЛОКУ КОМУНІСТІВ І БЕЗПАРТИЙНИХ!

12 грудня. Перші вибори до Верховної Ради СРСР.

✓ 1938

Роттердам. Убивство агентом НКВС П. Судоплатовим голови ОУН Є. Коновальця.

✓ 1939

15 березня. Хуст. Закарпаття. Проголошення Карпатської України з президентом А. Волошиним.

1 серпня. Москва. Відкриття постійно діючої Всесоюзна сільськогосподарської виставки.

1 вересня. Напад Німеччини на Польщу. Початок II світової війни.

17 вересня. Радянська армія захопила Західну Україну, роззброїла частини польської армії. 30 листопада. Радянсько-фінська війна.

Ведучі рубрики:
Віталій АБЛІЦОВ, Віталій ЖЕЖЕРА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Сонячне затемнення підше дивитися по телевізору

Так стверджує група провідних учених Кувейту. Спостереження за природним явищем та спроби зняти його на аматорську відеокамеру можуть непоправно зашкодити зору людини, аж до настання сліпоти. Причому жодні, навіть спеціальні, окуляри не гарантують людям стовідсоткового захисту. Тому ліпше ввімкнути телевізор і не виходити вдень на вулиці.

Кувейтські астрономи обіцяють 11 серпня о 13.45 за місцевим часом грандіозне видовище, якого Близький Схід не бачив багато років. На цілу хвилину сонце зникне з небосхилу, а небо спалахне мільйонами барв і на ньому засвітяться планети й зірки.

Кувейт навіть подумує взяти за приклад Сирію та Йорданію й оголосити 11 серпня вихідним днем, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Нині в еміраті проводиться серйозна кампанія із залученням

астрономів і вчених, які годинами по телевізору пояснюють людям, що затемнення — не гнів Божий, який загрожує всесвітнім катаклізмом, а природне явище, що повторюється раз на 18 років 11 днів і 8 годин. «Гнів пробіжить по землі зі швидкістю близько 4 тис. км за годину, і сонце обов'язково з'явиться знову».

На жаль, в Україні затемнення можна буде спостерігати лише частково. Не ті широти. І вихідний у середу, 11 серпня, не плановано.

Ровесниця століття, королева-мати

Улюблена британцями королева-мати відсвяткувала свій 99-й день народження. Невтомну Єлизавету Боуз-Лайон запам'ятали всі як пристрасну прихильницю скачок та традиційного англійського напою — джину з тоніком.

Загальну любов і повагу вона здобула ще в роки першої світової війни, коли доглядала за пораненими. Через кілька десятиріч після цього британці були захоплені її відмовою залишити Лондон, який став мішенню для фашистських бомб і ракет. Її стійкість лякала навіть диктаторів: недаремно Гітлер назвав її «найнебезпечнішою жінкою Європи».

На фото АП: цьому знімкові вже понад 60 років. Королева-мати сфотографована зі своїм чоловіком і двома дочками. Посередині — нинішня королева Британії Єлизавета II.

Ати-бати

З-під чадри — в офіцери національної армії

Уперше нинішнього року 55 представниць прекрасної статі віком від 17 до 23 років одягнуть форму курсантів єдиного в країні військового навчального закладу — інституту Міністерства оборони Туркменістану.

Жіночими військовими спеціальностями стануть: соціальна правова захищеність військовослужбовців, військова психологія, забезпечення військових перевезень, тилове забезпечення військ, військова підготовка та фінансове планування, зв'язок. Обов'язкова умова, поставлена перед дівчатами-абітурієнтками: до завершення навчання не одружуватися та не мати дітей. А після отримання диплома й розподілу до місця служби вони підпишуть контракт, зобов'язуючись протягом 5 років не переривати військового стажу за жодних обставин.

Тамара МОЛІНА.

Ашгабат.

Югославія чекає на наших миротворців і підприємців

Югославська сторона «із задоволенням» сприйняла те, що до Косово буде направлено українських миротворців. Таку думку висловив посол Союзнаї Республіки Югославія в Україні Гойко Дапчевич.

Згідно з рішенням парламенту, 800 українських миротворців найближчим часом відправляться в Косово. Наші солдати «не братимуть участі в акціях, які загрожуватимуть їх життю, зокрема в акціях, пов'язаних із демілітаризацією військових формувань, які діяли й діють на території Косово».

Підпорядковуватимуться наші військовики, відповідно до резолюції 1244 Ради Безпеки ООН, об'єднаному командуванню.

За даними міжнародної правозахисної організації «Х'юмен райтс уотч», близько 164 тисяч сербів залишили край, побоюючись відплати.

Актуальним залишається й питання про відбудову зруйнованої Югославії. Як відомо, Захід і особливо США не поспішають виділяти гроші на відбудову Косово, доки при владі Слободан Мілошевич.

Водночас Югославія схильна розглядати кошти від Заходу не як допомогу, а як обов'язкову компенсацію. «Ті, хто зруйнував, повинні вкладати свої гроші, щоб відбудувати те, що вони зруйнували», — заявив Гойко Дапчевич журналістам.

І українська, і югославська сторони зацікавлені в участі наших підприємств у відбудові народного господарства Югославії. Але, вважає Белград, це має бути не просто відбудова зруйнованого, а реконструкція за сучасними технологіями. Невідомо, чи знайде наша держава кошти на участь у цій вигідній справі. Але поки що чимало делегацій вітчизняних виробників відвідують Югославію зі своїми пропозиціями.

Інеса МАЗУРЕНКО.

Найрозумніші залишають благополучну країну

Об'єднані Нації шостий рік поспіль визнають Канаду країною з найсприятливішим соціальним рівнем життя. Водночас масовий потік емігрантів з Канади (близько десяти тисяч чоловік щороку) не припиняється. Найчастіше новим місцем проживання обирають США, попри те, що рівень злочинів там у дев'ять разів вищий.

Річ у тому, що Канада, як і Швеція, має дуже високі податки, тому кваліфіковані фахівці вважають за краще жити й працювати в інших країнах.

Швейцарська школа бізнесу визначає Канаді 10-те місце в рейтингу найконкурентоспроможніших держав після Німеччини, Данії, Гонконгу, Швейцарії, Нідер-

ландів, Люксембургу, Фінляндії, Сингапуру та США. Проте Канада також перебуває на 36-му місці (а Швеція на 43-му) за рівнем створених умов роботи для освічених людей. Сполучені Штати у цій шкалі визнані найбільш «зручним» місцем у світі, де найкращі умови для відкриття нових технологій, існує політика підтримки

кваліфікованих кадрів і низькі персональні податки.

Канадський інститут імені Кларенса Дікейта Хоу, який спеціалізується на соціально-економічних дослідженнях, каже, що на кожного американського менеджера, який обирає місцем проживання Канаду, припадає шість канадських професіоналів, котрі воліють жити й працювати в Америці.

Скотт Брайсон, фінансовий критик Консервативної партії Канади заявив, що звіт Швейцарської школи бізнесу слід розглядати як сигнал до

негайних дій щодо зниження податків. Канадська торговельна палата внесла пропозицію скоротити податки в країні на 9 мільярдів канадських доларів протягом найближчих двох років, або на 1700 доларів щороку для кожної сім'ї. Проте прем'єр-міністр Канади Жан Кретьєн відхилив цю ідею на тій підставі, що дані в швейцарському звіті дуже перебільшені.

«Жан Кретьєн стверджує, що немає ніякого «відпливу мільярдів», але він ігнорує той факт, що значна кількість канадців

Значна кількість канадців щороку виїжджає до Штатів

щороку виїжджає до Штатів, — зазначив містер Брайсон. — Ми губимо кращих спеціалістів після того, як витрачаємо величезні гроші на їх освіту. І цей процес триватиме доти, доки ліберальний уряд не почне вживати якихось заходів щодо скорочення податків».

Нині кваліфікований спеціаліст у середньому щороку платить податків у Канаді на 7 тисяч доларів більше, ніж у США. І цей розрив може ще зрости.

Романа ФЕДОСЕЄВА.

Оттава.

Ростить бороду

Деякі глави держав вважають за доцільніше відрощувати не шевелюру, а бороду. Правда, новий король Йорданії Абдалла II, який на престолі нещодавно, своєї бороди ще не має. Тому він скористався фальшивою і, вдаючи з себе журналіста, пішов у народ. Народ короля не впізнав. І без зайвої улесливості відверто відповів на всі запитання. Засмутило монарха лише те, що заловзяті службовці ринку, де й відбувалося інтерв'ювання, вирішили заарештувати «журналіста» за несанкціоновану зйомку. Усе скінчилося хепі-ендом: бороду було зірвано, народ зрадів... Напевно, річ не у рослинності на голові.

Уся справа в розумі

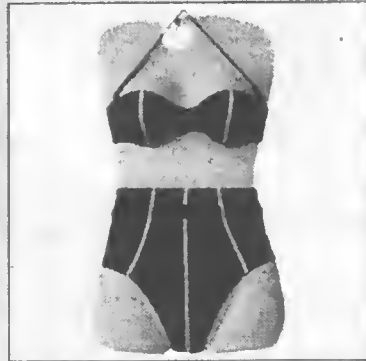
«Що треба, щоб не програти?» — запитав себе президент Росії Борис Єльцин. І сам собі відповів: «Розумно попрацювати». Ось як усе просто виявляється: щоб президент розумно працював, треба оголосити президентську кампанію. Та залишається ще одне запитання: чи на всіх широтах цей закон діє?

На заздрість Лувру

У Держдумі РФ у комітеті з питань геополітики відбулася презентація циклу «Містерія кінця XX століття» псковського художника І. Бистрова. Серед полотен: «Зюганов, Явлінський, Лужков, Примаков тягнуть отруєного Березовського до човна», «Степашин та Рушайло застрелили Лебеда», «Баркашов, Лимонов, Анпілов підривають міст. Березовський виходить із води», «Путін вантажить у «воронок» Анпілова, Баркашова, Лимонова», «В'їзд Жириновського в Кремль»... Чи треба цю інформацію коментувати?...

Надто мало фігового листа

Бог створив Еву з ребра її «журі». І напевно чийсь заперечував проти нескромності її вбрання. А чому тоді Священний Синод Кіпрської православної церкви такий обурений перспективою проведення конкурсу «Міс Всесвіт — 2000» на острові серед значно владніших дівчат? Синод вважає, що шоу «в купальниках» «ганьбить паству». Однак щоліта мільйони відпочивальників на кіпротських пляжах «ганьблять паству» в набагато відвертішому вбранні. Коли це взагалі можна назвати вбранням.

Якби я був султан

Дві дружини майора-мусульманина Кімпі з Конго майже «синхронно» народили по трійні. У першій з'явилися на світ два хлопчики й дівчинка, а у другій через кілька годин — три хлопчики. Вражений батько каже, що давно мріяв про сина. Але... не в таких кількостях — бо це ціле армійське відділення! Подейкують, що колеги майора, дізнавшись про радісну звістку, мовчки розпочали збір коштів на допомогу багатодітному батькові. Відмов не було.

Чи розвіється пил забуття?

В історії України, вдосталь насиченій гучними перемогами і кривавими поразками, злетами і падіннями, славою і ганьбою, напевно чи знайдеться ще одне місто, доля якого так пагадувала б політ комети. Це Батурин. Невідомо звідки взялося, певдого сяяло на весь світ і, гучно вибухнувши, зникло. Зникло, непаче й не було тут ніколи високих мурів і відчайдушноі залози, блискучих палаців і численних церков із золоченими хрестами. Зникло, непаче було тішию, примарою, сном, і тільки відгомін слави його лунав довго ще, як заупокійні дзвони, бринів по Україні. Та пошепки, озираючись, із уст в уста передавали люди жажливу правду про криваву загибель Батурина.

Спиняло місто—фортеця ворожі набіги

Дата вишкнення міста — невеликої фортеці на високому лівому березі Сейму — загубилася на вкритих багатівковим пилом шпальтах історії, що пізніше породило легенду про його заснування польським королем Стефаном Баторієм 1576 року. Проте, як ще наприкінці XIX ст. довів відомий історик О. Лазаревський, легенда ця не має під собою ніяких підстав. Оскільки після російсько-литовської війни 1500—1503 років і аж до Деулінського перемир'я 1618 року територія ця, як і вся Чернігово-Сіверщина, входила до Московського царства. На думку історика, Батурин заснований на початку 20-х років XVII ст., а вже 1625 року зустрічаємо в письмових джерелах згадку про побудову в цьому потужної фортеці. Та матеріали археологічних досліджень, проведених на території Батурина у 1995—1997 роках, переконливо засвідчили, що історія його сягає своїм корінням значно давніших часів. Землі ці були освоєні людиною щонайменше 7 тисяч років тому — ще за доби неоліту.

Наприкінці XI ст., коли за рішенням Любецького з'їзду вотчина засновника чернігово-сіверської князівської династії Святослава Ярославича була поділена між його нащадками, пониззя Сейму стало природним кордоном між Задесенням, що входило до складу Чернігівського князівства, та Новгород-Сіверськими землями. Це змусило чернігівських князів вжити термінових заходів для укріплення кордону. На південно-східних рубежах Задесення виникають літописні міста Бохмач, Біла Вежа, Глебля та інші, які перекрили «степовий коридор». Саме в цей час, 900 років тому, з метою контролю за північно-східною ділянкою кордонів Задесення та Сейму, і було засноване на зламі XI-XII століть городище в центральній частині Батурина.

Дослідження його оборонних споруд показали, що під підшою валів початку XVII ст. вціліли рештки укріплень кінця XI—XIII століть з типовими для давньоруських міст дерев'яними конструкціями — клітьми в основі. Причому картографування знахідок давньоруської доби, поширених на площі в кілька десятків гектарів, дозволяє стверджувати, що тут існував досить значний населений пункт.

Восени 1239 року Батуринське городище, вірогідно, розділило сумну долю переважної більшості інших населених пунктів краю. Після монголо-татарської навали життя тут, імовірно, перемістилось, як і в багатьох інших місцях краю, до річкової заплави, більш безпечної за умов постійних нападів степовиків. У всякому разі, матеріали другої половини XIII—XVI століть на території самого городища поки що не виявлені, хоч на його Подолі та на околицях міста вони відомі.

Вдруге про Батуринські висоти згадали вже на початку XVII ст., коли, після Деулінського перемир'я 1618 року, Сейм знову став міждержавним кордоном — між Річчю Посполитою і князівством Московським. Але 375 років тому відбулося не заснування Батурина, як досі помилково вважали історики, а лише відновлення оборонних споруд його фортеці, заснованої 900 років тому!

1663 року гетьман Іван Брюховецький підписує тут з представниками московського уряду так звані Батуринські статті, а наступного, 1664-го, року козаки відбивають спробу польського короля Яна Казимира взяти місто, що може свідчити про міць його укріплень.

І все-таки вирішальним фактором у визначенні подальшої долі Батурина став не стільки цей факт, скільки тотальне спустошення більшості великих міст Лівобережжя під час антимосковського повстання І. Брюховецького 1668 року: «Ніжин и Чернігов и Переясловле міста попустошени и попалени». Тож коли

1669 року перед новим гетьманом Дем'яном Многогрішним постало питання про вибір резиденції, козацька старшина на раді у Глухові вибрала Батурин. Майже відразу тут розпочалися масштабні роботи з модернізації міських фортифікаційних споруд, що велися протягом 15 років і закінчилися вже при гетьмані Івані Самойловичі.

«Люди в нем бывшие вырблены, церкви разорены...»

Та найбільші зрушення в історії Батурина сталися за гетьманування Івана Мазепи (1687-1708 роки), який приділяв чимало уваги зміцненню та ремонту храмів, яких тоді було тут п'ять. Вірогідно, тоді ж розпочалося і будівництво заміської резиденції Івана Мазепи на Гончарівці.

Та недовзі примхлива доля ще раз круто змінила долю міста. 24 жовтня 1708 року І. Мазепа переходить на бік шведського короля Карла XII і 29 жовтня з частиною своїх прибічників прибуває в його табір, що розташовувався в с. Гірки під Новгородом-Сіверським, об'єктивно зробивши цим і Батурин, і його мешканців заручниками.

У Батурині він залишив надійну залозу: 7—8 тисяч війська при 70—100 гарматах, значні запаси пороку, продовольства, фуражу. Якщо згадати, що під час Полтавської битви, в якій вирішувалася доля всієї Європи, російська армія мала близько 100 гармат, а шведська — 32 (правда, пороку вистачило лише на чотири!), стане зрозумілим, чому Петро Перший послав на Батурин цілий корпус з Олександром Меншиковим на чолі: будь-що не дати шведам скористатися з цих припасів.

Всі спроби взяти батуринську фортецю були відбиті. Але зрадник виказав місце потайного ходу, через який уранці 2 листопада 1708 року російські війська вдерлися в місто. За дві години не лише військову залозу, а й більшість цивільного населення було вирізано, а місто спалено. «Люди в нем бывшие вырублены, церкви разорены, дома разграблены и сожжены», — відзначає літописець. На думку дослідників, цього дня тут було знищено 13—15 тисяч чоловік.

Різанина й руйнація були такі, що й через два десятиліття очевидці відзначали, що «город Батурин весь пуст, и около его болварки и стены все поразвалились, и весь зарос, и в обоих замках никакого строения старого и нового нет...»

У такому ж стані була і квітуча колись заміська гетьманська резиденція: «На Гончаровке измненника Мазепы дворовое место с садом; строения ныне нет, обведено зсмыяным валом и внутри онаго гай березовый небольшою».

Те, що у цих свідченнях немає перебільшень, підтвердили результати археологічних розкопок в усіх частинах міста. На жаль, усі споруди гетьманської резиденції (як і садиба Мазепи на Гончарівці) після її загибелі були розібрані на будівельні матеріали. Тож ученим у більшості випадків залишилися самі фундаменти та сліди погрому.

Але й вони чимало можуть розповісти допитливим дослідникам. Судячи з виявлених решток, гетьманський палац «на три палати» містився в північній частині «Литовського замку». Споруда мала в плані форму прямокутника, приблизно 50 на 20 метрів, і являла собою розвинений тип традиційної української «хати на дві половини», з великими печами, прикрашеними поліхромними кахлями. Вона загинула у вогні великої пожежі, внаслідок якої місцями оплавилася навіть цегла. Сліди цієї пожежі залишилися також на численних уламках різнокольорових кахлів та різноманітного посуду з гутного скла, що нерідко сплавилась у скляні зливки.

У шурфках, закладених у північній та північно-західній частинах Замку, виявлено 5 поховань (чоловічих, жіночих та дитячих), що свідчить про розташування поблизу Воскресенської («Замкової») церкви, також зруйнованої. Більшість кістяків несе сліди насильницької смерті, що дозволяє пов'язувати ці поховання з трагічними подіями 1708 року. В одному з них, що належить літній жінці з розтрощеним черепом, виявлено іконку з образом Божої Матері з немовлям на мідній пластині зі слідами позолоти (вірогідно, лаврської роботи кінця XVII ст.), яка обгоріла у вогні. Подібні поховання різних за віком мешканців Батурина виявлені на більшості розкопів у різних частинах селища, інколи — просто в згорілих житлах чи поруч з ними.

Був навіть проект відкриття в Батурині університету

Лише в середині XVIII століття, коли у 1750—1764 роках стараннями останнього гетьмана Кирила Розумовського до Батурина повернулася гетьманська резиденція, місто почало оживати. Тут працювали цегельний, свічковий, кахляний заводи, суконна та килимова фабрики, на яких налагодили виробництво шпалер, лісорізка, кінний завод, кілька млинів, було закладено великий шовковичний сад, відкрито лікарню та парафіяльну школу. Був навіть проект відкриття в Батурині університету. Та 1764 року під тиском російської імператриці Катерини Другої К. Розумовський змушений був зректися посади гетьмана. І без того куца автономія Лівобережної України ліквідувалась, що не могло не позначитись на долі її міст.

Щоправда, 200 років тому в Батурині за проектом архітектора Чарльза Кемпера розпочинається будівництво для Кирила Розумовського прекрасного палацу у стилі класицизму (1799—1803 роки), а в 1803 році споруджується мурована Воскресенська церква. Та того ж року К. Розумовський помер. Більшість його починань поступово занепадає, і містечко перетворюється на ординарний волосний центр Чернігівської губернії, в якому наприкінці XIX ст. нараховувалося 939 дворів і 5091 мешканець. Нині тут проживає менше чотирьох тисяч чоловік.

Зі зрозумілих причин радянські історики довго намагалися обминати тематику, пов'язану з Батурином та Іваном Мазепою, а археологи — саме місто, хоч і усвідомлювали, що трагедія 1708 року зробила його еталонною археологічною пам'яткою козацької доби, культурний шар якої за ступенем насиченості та інформативності (численні зразки холодної та вогнепальної зброї, знаряддя праці, різноманітного керамічного й металевих посуду, до деталей бронзових ваз і канделябрів включно, — часті знахідки при земляних роботах в Батурині) не має рівних собі.

На могилах захисників гетьманської столиці мешканці Батурина нині вирощують картоплю, а на Гончарівці, де була резиденція Мазепи, наприкінці 1970-х років місцевий цегельний заводик закрив кар'єр, що знищив близько чверті території садиби.

Славних прадідів великих правнуки погані

Після проголошення незалежності України першими про Батурин згадали політики. На хвилі піднесення національної самосвідомості тут відбувалися велелюдні хресні ходи й панахиди по жертвах геноциду 1708 року, проводили щорічні наукові читання. П'ять років тому, 26 травня 1994 року, у Батурині створено державний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця». Після того за сприяння Чернігівської облдержадміністрації та дирекції заповідника влітку 1995—1997 роках на території заповідника проводили свої дослідження Чернігово-Сіверська експедиція Інституту археології НАН України та Чернігівського державного педінституту імені Т. Г. Шевченка, що отримала надзвичайно цікаві результати.

Та цей сплеск інтересу виявився доволі короткочасним. Політики, отримавши бажане, швидко збайдужіли до місця свого нсщодавного паломництва, а економічні нсгарзди призвели до призупинення фінансування як реставраційних робіт, так і археологічних досліджень у Батурині. Трохи роздмуханий пил століть почав осідати на свої місця. І 290-та річниця Батуринської трагедії 1708 року пройшла торік уже практично не поміченою ні науковцями, ні політиками.

На могилах захисників гетьманської столиці мешканці Батурина нині вирощують картоплю, а на місці колишньої резиденції Івана Мазепи наприкінці 1970-х років заклали кар'єр для цегельного заводу

Принагідно зазначу, що доля бунтівного гетьмана Івана Мазепи, його стрімкий злет до вершини багатства і влади багато в чому схожі на долю його столиці. Навіть дата його народження й досі дискутується істориками. До речі, одна з версій стверджує, що народився гетьман 20 березня 1639 року. Ставши 4 серпня 1687 року гетьманом України, Мазепа на 20 років дав їй спокій і стабільність. Недаремно стверджувало народне прислів'я: «Від Богдана до Івана не було гетьмана»!

Один з найбагатших людей свого часу, І. Мазепа значну частину коштів спрямував на відновлення духовності й освіти в Україні. Досить було б лише нагадати, що його коштом споруджено 12 і відбудовано близько 20 храмів! І, маючи майже все, про що лише можна мріяти, він у жовтні 1708 року поставив на карту як власну долю, так і долю Вітчизни.

Він втратив усе, що мав, був підданий анафемі і закінчив своє життя 3 жовтня 1709 року у вигнанні, на чужині, на території сучасної Румунії, де похований у монастирі святого Георгія в Галаці.

Але і після смерті не судилося йому знайти спокій: могила його неодноразово руйнувалася, а за часів правління Чаушеску разом з тисячами інших її взагалі зрівняли з землею, і на місці монастирського цвинтаря з'явився житловий мікрорайон. Серед місцевих мешканців цей район і досі звється Мазепа, хоч переважна більшість із них жодного уявлення не має про значення цієї назви. Та й не дивно — тут немає найпростішої меморіальної дошки, бодай звичайного дерев'яного хреста з написом, що пояснить би жителям і гостям Галаці: тут, у румунській землі, знайшов вічний притулок один з найвидатніших синів України, покинутий і забутий невдячними нащадками.

Торік, віддавши за сприяння посольства України в Румунії Галаці, український скульптор, член Спілки художників України Геннадій Єршов створив проект пам'ятника Іванові Мазепі. Сумний, задумливий погляд. Шляхетні риси обличчя немолодого вже людини. І схрещені на грудях руки, що міцно притиснули до плеча, мов смертельно хвору дитину, гетьманську булаву — все, що залишилось у гетьмана від України.

Бронзове погруддя на високій мармуровій колоні, прикрашній гербом Мазепи, мало постати в Галаці. Сьогодні пам'ятник уже готовий до відливи. Та питання про фінансування цих робіт і досі «узгоджується» десь у коридорах міністерств і відомств.

Кажуть, що історія повторюється двічі: вперше — у вигляді трагедії, вдруге — у вигляді фарсу. 290 років тому Україна один раз уже покинула напризволяще і Мазепу, і Батурин. Тож чи розвіється колись цей майже трьохстолітній пил забуття? Чи, може, знову поглине всіх і вся?

Володимир КОВАЛЕНКО,
кандидат історичних наук.

Чернігів.

Р. С. Гонорар за цю статтю автор просить перерахувати у фонд спорудження пам'ятника Іванові Мазепі на місці поховання: код 25571086, розрахунковий рахунок 2600630351900. в УСБ м. Чернігова, МФО 353014, галерея «Фарт».

Коштом І.Мазепи було споруджено 12 і відбудовано близько 20 храмів

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

**ПОНЕДІЛОК,
9 серпня**

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

07.25 Спаси і збережи
07.30 Медичний тижневик
08.00 Мир дому твоєму
(Християнська програма)

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні новини (СТН). Щотижневик
08.55 Анонс
09.00 Чорний квадрат

ТЕТ

09.30 Х/ф «Коник-Горбоко-
ник»
10.55 Безсмертні скарби Ук-
раїни
11.25 Просто собака
11.45 Х/ф «Мауглі»
13.45 Джаз-степ, танц-
КЛАС!

КИЇВ

14.00 Телемагазин
14.10 Подарунок до свята
14.40 Астр. прогноз
15.00 Телемагазин
15.10 Д/ф «Латвія. Шлях до
незалежності», с. 1
15.50 А ми самі з вусами
16.20 Телемагазин

ТЕТ

16.30 М/ф
16.40 Тема з варіаціями. Фі-
лармонічні вечори, ч. 2
17.20 НГЗ — повернення до
лав

17.40 Просвіта
18.15 «Цептер»-новини
18.20 Т/с «Людина моря»
19.15 В гостях у Руста
19.25 Маленькі історії «Арт-
обстрілу»
19.50 35 хвилин джазу
20.30 Столичні телевізійні
новини (СТН) (ТРК
«Київ»)

20.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ) (ТРК
«Київ»)
21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 Музика на каналі
22.15 Міські новини

КИЇВ

22.30 Х/ф «Місяць у стічній
канаві»
00.40 У об'єктиві — Поль-
ща
01.10 Арт-афіша
01.40 Комп'ютер Х

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 00.00 Торгін-
форм
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Бюро розслідувань
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 49
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Доживемо до понеділ-
ка

22.00 Д/ф «Джек Леммон»
23.00 Розслабтеса, ви в
ефірі
23.30 Фінансист

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.25 Жіночий світ
07.45 Анекдот-асорті
08.00 Т/с «Чорнила»
08.50 Телескоп
09.20 Тележурнал «01»
09.50 Обрії джазу
10.30 Арабески
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Д/ф «Неспокійна во-
да»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Ток-шоу «Година пік»
13.40 М/ф
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф «Ахіллес»
16.50 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
18.25 Х/ф «Пригода у 13-й
поліцейській дільниці»

НАРТ

20.00 За лаштунками
20.30 Тинди-ринди
21.30 Експрес-інформ
21.45 Ракурс
21.55 Діалоги
22.10 Телеекспрес
22.20 Т/с «Міська круго-
верть»
23.10 Євромікс
23.40 Хрум
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Х/ф «Власність забо-
ронено»

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,
08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода.
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20, 22.40
Сьогоднічко

06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 Про запас
07.25 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Вона написала
убивство»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00,
18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Кримінал. Щиросер-
дне зізнання
09.45 Своя гра
10.15 М/ф «38 папуг»
10.25 Дог-шоу «Я та мій со-
бака»

11.30 Старий телевізор. Х/ф
«Потяг прямує на схід»
13.35 Ласкаво просимо!
15.30 Т/с «Загарбники»
16.50 Т/с «Кохання й таєм-
ниці Сансет Біч»
17.40, 23.20 Кримінал
18.30 Домашній театр
18.45 Х/ф «Протистояння»,
с. 1

20.00 Недавно-73
21.45 Т/с «Солдати удачі»
23.35 Антропология
00.20 Програма передач

«РОСІЯ»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма
передач»
08.15, 17.55, 22.40 Чергова
частина
08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
22.55 Вісті

10.35 Т/с «Маленький бро-
дяга»
11.30 Моя сім'я
12.30, 23.25 Магазин на ди-
вані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.20 Т/с «Дикий ангел»
15.10 Музика, музика...
15.25 Гомеопатія та здо-
ров'я
15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Башта
16.55 Т/с «Літо нашої таєм-
ниці»
18.30 Пошта РТР
19.45 Х/ф «За сірниками»
21.35 Акуна матата
23.40 Прогноз погоди

**ВІВТОРОК,
10 серпня**

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Мир дому твоєму
(Християнська програ-
ма)

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
08.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ)
09.00 Телемагазин
09.10 Аплодисменти, апло-
дисменти
09.40 Х/ф «Місяць у стічній
канаві»
11.50 Комп'ютер Х
12.05 Салон мистецтв — Ки-
їв

ТЕТ

12.20 Телемагазин
12.30 М/ф
12.50 Т/с «Людина моря»
13.50 Балет — любов моя. Г.
Кушнерова, ч. 1
14.20 Джаз-степ, танц-
КЛАС!
14.30 Х/ф «Людина-ор-
кестр»
16.00 Фішка

КИЇВ

16.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
16.45 Анонс
16.50 Телемагазин
17.00 Х/ф «Земні та небесні
пригоди»
18.10 Нон-стоп рандеву
18.40 Кіноколо
18.55 Місто майбутнього
19.25 Все про податки
19.40 Т/с «Хороші хлопці,
погані хлопці», с. 12
20.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
20.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ)

ТЕТ

21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 Музика на каналі
22.15 Міські новини
22.30 Х/ф «Зануда»
00.00 Решето. Група «Цег-
лини»
01.00 Х/ф «Агент Біда»
02.35 Т/с «Людина моря»

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 23.40 Торгін-
форм
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Міста й столиці світу
19.00 Сакура-шоу
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 50
20.30 Жіночий світ
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Кіно про кіно. Д/ф
«Лев та Олександра»
23.00 Мікс

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.45 Експрес-інформ
08.00 Я — головний
09.05 За лаштунками
09.35 Євромікс
10.10 Хрум
10.20 ZOOM X 12
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
11.30 Автоторг
11.40 Х/ф «Пригоди Майло
й Отіса»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Тинди-ринди
14.10 Варіації стилю
14.35 Діалоги
14.50 Телеекспрес
16.05 М/ф
16.35 Зоряний мотлох
16.50 Телеекспрес
17.00 Європа сьогодні
17.30 Хочу кліп!
17.35 Дивовижний світ
18.05 Карт-бланш
18.35 М/ф
19.00 Анекдот-асорті
19.15 Клятва Гіппократа
19.35 Експрес-інформ
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 Х/ф «Жаба»
20.55 Муз. програма
21.00 Автоторг
21.10 Х/ф «Блеф»
22.55 Катрін-парад
23.25 Х/ф «Подружка з пек-
ла»

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,
08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20, 22.40
Сьогоднічко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 Про запас
07.25, 17.40, 23.20 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00,
18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Протистояння»,
с. 1
10.30 Домашній театр
10.45 М/ф «Як лікувати Уда-
ва»
11.30 Старий телевізор. Х/ф
«Валерій Чкалов»
13.30 Т/с «Доктор Куїн, жін-
ка-лікар»
15.30 Т/с «Загарбники»
16.50 Т/с «Кохання й таєм-
ниці Сансет Біч»
18.40 Ляльки
18.55 Х/ф «Протистояння»,
с. 2, ч. 1
20.00 Недавно-74

21.45 Т/с «Солдати удачі»
23.35 Антропология
00.20 Програма передач

«РОСІЯ»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма
передач»
08.15, 22.35 Чергова части-
на

08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
22.50 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бро-
дяга»

11.30 Моя сім'я
12.30, 23.35 Магазин на ди-
вані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Дикий ангел»
15.10 Музика, музика...
15.25 Гомеопатія а здоров'я
15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Башта

16.55 Т/с «Літо нашої таєм-
ниці»
18.00 Д/ф «Москва — Улан-
Батор. Що далі?»
18.25 Кохання з першого
погляду
19.45 Х/ф «Кривавий спорт-
3»

21.30 Урмас Отт з...
23.20 Вибірський фести-
валь російського кіно
«Вікно у Європу-99»
23.50 Прогноз погоди

**СЕРЕДА,
11 серпня**

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Мир дому твоєму
(Християнська програ-
ма)

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
08.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ)
09.00 Телемагазин
09.10 Споживач
09.25 Анонс

ТЕТ

09.30 М/ф
09.50 Театр на долонях
10.20 Ім'я
10.50 Крамниця старожит-
ностей
11.20 Просто собака
11.40 Х/ф «Зануда»
13.20 Джаз-степ, танц-
КЛАС!
13.30 Т/с «Індаба»

КИЇВ

14.00 Анонс
14.05 Т/с «Хороші хлопці,
погані хлопці», с. 12
14.55 Телемагазин
15.05 Д/ф «Латвія. Шлях до
незалежності», с. 2
15.50 А ми самі з вусами
16.20 Телемагазин

ТЕТ

16.30 Портрет епохи та лю-
дини. Л. Чорний
17.10 Я — пам'ятник собі...
Д. Черкаський
18.00 М/ф
18.20 Трансформа
18.50 «Цептер»-новини
18.55 Т/с «Людина моря»
19.50 Жінка на всі 100?
20.30 Столичні телевізійні
новини (СТН) (ТРК
«Київ»)
20.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ) (ТРК
«Київ»)

21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 10 хвилин на порож-
ньому місці
22.15 Міські новини
КИЇВ
22.30 Х/ф «Місія»
00.35 Молодіжна телевізійна
служба
01.05 У об'єктиві — Польща
01.35 Вікна у світ
02.05 Комп'ютер Х

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 00.00 Торгін-
форм
18.20 Грації від «Гравісу»
18.45 Світ підводної фото-
графії

«Голос України», 7 серпня 1999 року. № 145 (2147)

19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 51
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Д/ф «Призахідні буль-
вари Сонця»
23.00 «Шлягер» представ-
ляє...

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.35 Експрес-інформ
07.50 Карт-бланш
08.20 Європа сьогодні
08.50 Дивовижний світ
09.20 Арабески
09.50 Телескоп
10.20 Сцена — Європа
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-ревю
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Д/ф «Аллігатори», ч. 1

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Жіночий світ
13.30 М/ф
14.00 Анекдот-асорті
14.15 Зоряний мотлох
14.30 Улюбленці
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф «Капітан Фра-
касс»
16.40 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф
18.25 Х/ф «Герой золотого
наконечника»

НАРТ

20.05 За лаштунками
20.35 Зоряні зустрічі
21.20 Ракурс
21.30 Експрес-інформ
21.45 Діалоги
22.00 Телеекспрес
22.10 Т/с «Міська круго-
верть»
23.00 Євромікс
23.35 Анекдот-асорті
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Х/ф «Нові центуріони»

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,
08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20, 22.40
Сьогоднічко
06.35 М/ф
06.45 Карданний вал
06.50, 16.25 Про запас
07.25, 17.40, 23.20 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00,
18.00, 21.00 Сьогодні

09.20 Х/ф «Протистояння»,
с. 2, ч. 1

10.25 М/ф «Бабуся Удава»,
«Куди йде Слопенят-
ко», «Привіт, Мавпоч-
ко», «А раптом вийде»
11.30 Старий телевізор. Х/ф
«Хлопець з нашого
міста»
13.30 Т/с «Доктор Куїн, жін-
ка-лікар»
15.30 Т/с «Загарбники»
16.50 Т/с «Кохання й таєм-
ниці Сансет Біч»
18.40 Професія — репортер.
А. Зиненко «Тюремний
Мольєр»
18.55 Х/ф «Протистояння»,
с. 2, ч. 2
20.05 Недавно-75
21.45 Т/с «Солдати удачі»
23.35 Антропология
00.20 Програма передач

«РОСІЯ»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма
передач»
08.15, 22.25 Чергова части-
на

08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
22.40 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бро-
дяга»

11.30 Моя сім'я
12.30, 23.40 Магазин на ди-
вані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Дикий ангел»
15.10 Музика, музика...
15.20 Гомеопатія та здо-
ров'я
15.30 Зателефонуйте Кузі!

16.30 Башта
16.55 Т/с «Літо нашої таєм-
ниці»
17.55 Досьє. «Стріляючий
серпень»
18.25 «Аншлаг» представ-
ляє...
19.45 Х/ф «Ті, хто не підда-
ється»
21.15 Бужковий туман
23.10 Автошоу
23.55 Прогноз погоди

**ЧЕТВЕР,
12 серпня**

ТЕТ і КИЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Мир дому твоєму
(Християнська програ-
ма)

КИЇВ

08.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
08.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ)
09.00 Х/ф «Місія»
11.05 Комп'ютер Х
11.20 Молодіжна телевізійна
служба
11.50 Чорний квадрат
12.20 Телемагазин

ТЕТ

12.30 Просвіта
13.00 Т/с «Людина моря»
14.00 Веселі старты
14.30 Джаз-степ, танц-
КЛАС!
14.40 Х/ф «Олександр Нев-
ський»

КИЇВ

16.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
16.45 Телемагазин
16.55 Х/ф «Щедрий вечір»
18.05 Телемагазин
18.15 В. Щербачов пред-
ставляє...
18.45 Створи себе
19.05 Збережемо здоров'я
19.25 Столиця
19.40 Т/с «Хороші хлопці,
погані хлопці», с. 13
20.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
20.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ)

ТЕТ

21.00 Антресолька
21.20 Дай п'ять
21.30 Вісті
22.00 Музика на каналі
22.15 Міські новини
22.30 Х/ф «Сто днів у Па-
лермо»
00.15 Атлетик-ревю
00.45 Х/ф «Сусідка»
02.35 Т/с «Людина моря»

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10, 00.00 Торгін-
форм
18.20, 20.30 Грації від «Гра-
вісу»
18.40 Чорна земля
19.00 Міста й столиці світу
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 52
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Кіно про кіно. Д/ф
«Довголіття»
23.00 Хіт-базар
23.30 Домовий

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.45 Експрес-інформ
08.00 Євромікс
08.35 Кохання та зірки
09.00 За лаштунками
09.3

16.05 М/ф
16.35 Зоряний мотлох
16.50 Телеекспрес
17.00 Європа сьогодні
17.30 Хочу кліп!
17.35 Дивовижний світ
18.10 Ракурс
18.20 Автограф для вас
19.15 М/ф
19.35 Експрес-інформ
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 Х/ф «Втеча у валізі»
20.25 М/ф
20.45 Автоторг
21.00 Час «Ч»
21.30 Х/ф «Стара рушниця»
23.00 Муз. кліп
23.10 Х/ф «Велика жатва»

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,
08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20, 22.40
Сьогоднічко

06.35 М/ф
06.45 Карданный вал
06.50, 16.25 Про запас
07.25, 17.40, 23.20 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00,
18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Протистояння»,
с. 2, ч. 2
10.30 М/ф «Зарядка для
хвоста», «Завтра буде
завтра», «Велике зак-
риття»

11.30 Старий телевізор. Х/ф
«Трактористи»
13.30 Т/с «Доктор Куїн, жін-
ка-лікар»
15.30 Т/с «Загарбники»
16.50 Т/с «Кохання й таєм-
ниці Сансет Біч»
18.45 Х/ф «Протистояння»,
с. 3
20.00 Недавню-76
21.45 Т/с «Солдати удачі»
23.35 Антропология
00.20 Програма передач

«РОСІЯ»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма
передач»
08.15, 22.35 Чергова части-
на

08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
22.55 Вісті 10.35 Т/с
«Маленький бродяга»

11.30 Моя сім'я
12.30, 00.20 Магазин на ди-
вані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Дикий ангел»
15.10 Музика, музика...
15.25 Гомеопатія та здо-
ров'я

15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Башта
16.55 Т/с «Літо нашої таєм-
ниці»
17.55 Діалоги про риболов-
лю

18.25 Сам собі режисер
19.45 Два роялі
20.35 Х/ф «Пригоди з деше-
вою квартирою»
21.40 Слухається справа.
Засідання телевізійно-
го суду присяжних
23.25 Міжнародний турнір з
вільної боротьби ім. І.
Яригіна
00.35 Прогноз погоди

П'ЯТНИЦЯ, 13 серпня

ТЕТ і КІЇВ

ТЕТ

06.45 Спаси і збережи
06.50 Міські новини
07.05 Дай п'ять
07.15 Антресолька
07.30 Вісті
08.00 Мир дому твоєму
(Християнська програ-
ма)

КІЇВ

08.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
08.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ)
09.00 Телемагазин
09.10 Кіногоскоп

ТЕТ

09.30 Медичний тижневик
10.00 Атилетик-реву
10.30 35 хвилин джазу
11.05 Концерт Р. Карцева,
ч. 1

11.55 Х/ф «Сто днів у Па-
лермо»
13.50 Джаз-степ, танц-
КЛАС!

КІЇВ

14.00 Т/с «Хороші хлопці,
погані хлопці», с. 13
14.50 Телемагазин
15.00 Х/ф «Руда фея»
16.05 Лакмус життя
16.15 Телемагазин
16.25 Анонс

ТЕТ

16.30 Тема з варіаціями. Б.
Пергаменщиков
17.30 Безсмертні скарби Ук-
раїни
18.00 Контакт
18.30 Світ Аліси
18.50 «Центер»-новини
18.55 Т/с «Людина моря»
19.45 М/ф
19.55 Д/ф «Мельпомена
Таврійська, або
Страждання молодого
Йорика»

20.30 Столичні телевізійні
новини (СТН) (ТРК
«Київ»)
20.45 Київські ділові новини
(Експрес-інформ) (ТРК
«Київ»)

21.00 Антресолька
21.15 10 хвилин на порож-
ньому місці
21.30 Вісті
22.00 М/ф
22.15 Міські новини

КІЇВ

22.30 Х/ф «Чотириста уда-
рів»
00.05 Нічний канал
02.05 Комп'ютер Х

ГРАВІС

18.00 Анонс
18.05, 21.10,00.00 Торгін-
форм
18.20 Грації від «Гравісу»
18.40 Єралаш
19.00 Сакура-шоу
19.15 Комп'ютер Х
19.30 Т/с «Каїна», с. 53
20.30 Київ сьогодні
20.50 На добраніч, діти!
21.25 Хороші новини
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00 Кіно про кіно. Д/ф
«Мадемуазель Моро»
23.00 Хіт-базар
23.30 Катеринославський
променад

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.40 Експрес-інформ
07.55 Європа сьогодні
08.25 Дивовижний світ
09.00 Автограф для вас
09.55 М/ф
10.15 У пустелі сонце біле...
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-реву
11.10 М/ф
12.00 Автоторг
12.10 Д/ф «Алігатори», ч. 2

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 ZOOM x 12
13.40 Зоряний мотлох
13.55 Телескоп
14.25 Портрет
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф «Я здійснию право-
суддя»
17.20 М/ф
17.30 Автоторг
17.40 М/ф «Поросятко Дік»
18.15 Х/ф «Троянська війна»

НАРТ

20.05 М/ф
20.35 Євромікс
21.05 Анекдот-асорті
21.20 Ракурс
21.30 Експрес-інформ
21.45 Діалоги
22.00 Телеекспрес
22.10 Навколомузичний нон-
стоп від «Тинди-рин-
ди»
23.10 Тутті
23.50 Телеекспрес

ТОНІС

00.00 Катрін-парад
00.30 Х/ф «Грабіжник»

НТВ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,
08.00 Сьогодні вранці
06.10, 07.15 Спорт
06.15, 07.20 Погода
06.20 Градусник
06.25, 07.45, 14.20 Сьогод-
нячко

06.35 М/ф
06.45 Карданный вал
06.50, 16.30 Про запас
07.25, 17.40 Кримінал
07.35 Я — охоронець
08.10 Т/с «Солдати удачі»
09.00, 11.00, 13.00, 15.00,
18.00, 21.00 Сьогодні
09.20 Х/ф «Протистояння»,
с. 3
10.30 М/ф «Вінні-Пух іде у
гості», «Вінні-Пух та
день турбот»

11.30 Старий телевізор. Х/ф
«Безприданниця»
13.30 Т/с «Лікар Куїн, жінка-
лікар»
15.30 Т/с «Загарбники»
16.55 Футбольний клуб
18.40 Х/ф «Бетмен назав-
жди»
21.45 Кримінальна Росія.
«Втеча з «Хрестів», с.
2
22.15 Х/ф «Озадачений ко-
роль»
00.15 Програма передач

«РОСІЯ»

06.00 Доброго ранку, Росіє!
06.20 У всіх на вустах
06.45 Телегра «Програма
передач»
07.15 Тисяча і один день
08.15, 23.05 Чергова части-
на

08.45 Товари — поштою
09.10 Т/с «Міледі»
10.00, 13.00, 16.00, 19.00,
23.20 Вісті
10.35 Т/с «Маленький бро-
дяга»

11.30 Моя сім'я
12.30,01.20 Магазин на ди-
вані
13.30 Т/с «Антонелла»
14.25 Т/с «Дикий ангел»
15.10 Музика, музика...
15.25 Гомеопатія і здоров'я
15.30 Т/с «Перші поцілунки»
16.30 Башта
16.55 Т/с «Літо нашої таєм-
ниці»

17.55 Вустами немовляти
18.25 Обережно, модерн!
19.45 Аншлаг і К°
20.50 Муз. ринг — нове по-
коління
22.30 Подіум д'арт
23.50 Х/ф «Хороша людина
в Африці»
01.35 Прогноз погоди

СУБОТА, 14 серпня

ТЕТ і КІЇВ

ТЕТ

06.50 Спаси і збережи
06.55 Міські новини
07.10 Антресолька
07.25 Вісті
07.55 35 хвилин джазу

КІЇВ

08.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
08.45 Анонс
08.50 Телемагазин
09.00 Арт-афіша
09.30 Х/ф «Чотириста уда-
рів»

11.05 Створи себе
11.25 Комп'ютер Х
11.40 Вікна у світ
12.10 Телемагазин
12.20 Столичний прес-
кур'єр

ТЕТ

12.30 Балет — любов моя. Г.
Кушнерова, ч. 2
13.00 НГЗ — повернення в
лави
13.20 Світ людини. Медици-
на
13.45 Просто собака
14.05 Х/ф «Василиса Прек-
расна»
15.25 Спортивне сузір'я
16.00 Т/с «Індаба»

КІЇВ

16.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
16.45 Телемагазин
16.55 Економічний вісник
17.25 Київ класичний. А. Ос-
тапенко
17.55 Усмійка. А. Демчук
18.15 Х/ф «Припустимо, ти
капітан»
19.20 Чорний квадрат
19.50 Інтерстіль
20.00 Місто майбутнього
20.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
20.45 Кіноколо

ТЕТ

21.00 Спати час
21.15 Грає дискеленд «Чор-
тенята»
22.15 Міські новини

22.30 Х/ф «Ураган»
00.20 Фішка
00.50 Х/ф «Манагуа»

ГРАВІС

10.00, 15.30 Анонс
10.05, 15.35, 18.25, 20.30
Грації від «Гравісу»
10.30 Бути жінкою
11.00 Престиж
11.15 Зустрічі у підводному
світі

11.45 Новини Європи
12.15 Сто див світу
12.30, 18.00, 23.00 Торгін-
форм
16.00 Відкриті небеса. Кіно
про кіно. Д/ф «Леген-
ди у світлі софітів»
17.00 Клятва Гіппократа
17.30 М/с «Морські собаки»,
с. 1
18.20 Добрі новини
18.45 Увесь світ театру. Те-
атральні дебюти
М. Могилевської
19.15 Комп'ютер Х
19.30 М. Арцибашев. Виста-
ва «Ревнощі», ч. 1
20.50 На добраніч, діти!
21.15 Міста і столиці світу
21.30 Ток-шоу «Саме той»
22.00, 23.15 Молодіжний ка-
нал «М»

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.35 Експрес-інформ
07.50 Святі дзвони
08.00 Навколомузичний нон-
стоп від «Тинди-рин-
ди»
09.00 Анекдот-асорті
09.15 Євромікс
09.45 Тутті
10.15 Арабески
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-реву
11.10 М/ф «На Дикому За-
ході»
12.20 Автоторг
12.30 М/ф «Ерік Клептон»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 От тобі й маєш!
13.40 Телевізійна молодіжна
служба

14.10 Улюбленці
14.30 Діалоги
14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Блага звістка з Ріком
Реннером
15.30 М/ф

НАРТ

16.05 Дивовижний світ
16.40 Святі дзвони
16.50 Телеекспрес
17.00 Муз. новини
17.35 Хочу кліп!
17.35 ZOOM X 12
18.05 Ракурс
18.15 Зоряні зустрічі
19.00 Т/с «Чорнила»
19.50 Телеекспрес

ТОНІС

20.00 М/ф
20.15 Світ людей. Медици-
на
20.45 Автоторг
21.00 Х/ф «Анастасія»
22.45 Муз. програма
23.00 Х/ф «»Вальсуючі»

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00,
18.00, 21.00 Сьогодні
07.15 Х/ф «Діти капітана
Гранта»

08.45 Старий телевізор.
«Фитиль»
09.15 Кримінал. Щиросер-
дне зізнання
09.40 Ласкаво просимо!
10.20 Х/ф «Ніде й ніколи»
11.20 «Впрод»
11.40 Своя гра
12.10 М/ф «Історія одного
злочину»
12.35 Х/ф «Небезпечні гас-
тролі»

14.05 Суд іде. Собаки-агре-
сори
15.30 Т/с «Вона написала
вбивство»
16.30 Антропология
17.20 Дог-шоу «Я і моя со-
бака»
18.40 Х/ф «Навчений убива-
ти»
20.20 Весь Жванецький
21.45 Х/ф «Хочу вашого му-
жика»
23.00 «Футбольний клуб»
представляє чемпіо-
нат Росії. 20-й тур
23.45 Ток-шоу «Про це»
00.25 Програма передач

«РОСІЯ»

07.00 М/ф «Машенька і вед-
мідь»
07.20 Х/ф «Марія, Мірабела
у Транзисторії»
08.30 М/ф «Не люблю — не
слухай», «Архангель-
ські новели»
08.55 Прогноз погоди
09.00 Доброго ранку, краї-
но!
09.35 Сам собі режисер
10.05 Сто до одного
10.50 Кохання з першого
погляду

11.15 Золотий ключ
11.30 Добрі новини
11.45 М/ф «Петя і Червона
Шапочка»
12.00 Папа, мама, я — спор-
тивна сім'я
13.30 Х/ф «Квітка і полум'я»,
с. 1, 2
16.00 Закриття фестивалю
міст Росії у м. П'яти-
горську
17.00 Моя сім'я
18.00 Стара квартира. Дай-
джест. 70-ті роки, ч. 1
19.30 Досьє. «Фірма. Бри-
танська монархія
звична і не дуже»
20.05 Х/ф «Змієлов»
21.55 Х/ф «Кілька любовних
історій»

23.30 Гаряча десятка
00.25 Швидкість
00.40 Прогноз погоди

НЕДІЛЯ, 14 серпня

ТЕТ і КІЇВ

ТЕТ

07.30 Спаси и збережи
07.35 Міські новини
07.50 Антресолька

КІЇВ

08.30 Столичні телевізійні
новини (СТН)
08.45 Анонс
08.50 Столичний прес-
кур'єр
09.00 Інтерстіль
09.10 Лакмус життя
09.20 Телемагазин

ТЕТ

09.30 Веселі старты
10.00 М/ф
11.15 Д/ф «Мельпомена
Таврійська, або
Страждання молодого
Йорика»
10.50 Х/ф «Ураган»
12.50 Портрет епохи і люди-
ни. Л. Чорний
13.30 Театр на долонях

КІЇВ

14.00 Солодке життя
14.30 Телемагазин
14.40 Збережімо здоров'я
15.00 Київ. Україна. Світ
15.30 Аплодисменти, апло-
дисменти
15.50 Телемагазин
16.00 Ліра

ТЕТ

16.30 Ім'я
17.05 Дай п'ять. Дайджест
тижня
17.25 Тема з варіаціями. Фі-
лармонічні вечори, ч.
2
18.10 Джаз-степ, танц-
КЛАС!
18.40 Маленькі історії «Арт-
обстрілу»
19.05 Х/ф «Знайда»
20.30 Столичні телевізійні
новини (СТН). Тижне-
вик (ТРК «Київ»)
21.00 Спати час
21.15 Фільм-концерт «Два
дні з ELO»

КІЇВ

22.30 Х/ф «Серенада Соняч-
ної долини»
00.00 Профі-прес
00.40 Астр. прогноз
01.00 Кіногоскоп
01.20 Комп'ютер Х

ГРАВІС

10.00, 15.30 Анонс
10.05, 15.35 Грації від «Гра-
вісу»
10.30 Сніданок меломана
11.00 Жіночий світ
11.30 Палітри. Шматочки
віятря
12.00 Клятва Гіппократа
12.30 Шоу самотнього хо-
лостяка
13.00, 18.10, 23.00 Торгін-
форм
16.00 Відкриті небеса. Д/с
«Загадки древніх циві-
лізацій» — «Самураї»

16.50 Інтермеццо
17.00 Міста і столиці світу
17.10 Тинди-ринди-новини
17.40 Новини Європи
18.20 Добрі новини
18.25 Зоряні зустрічі
19.15 Престиж
19.30 М. Арцибашев. Виста-
ва «Ревнощі», ч. 2
20.30 Бюро розслідувань
20.50 На добраніч, діти!
21.15 Комп'ютер Х
21.30 Розслабтеся, ви в ефірі
22.00, 23.15 Молодіжний ка-
нал «М»

НАРТ і ТОНІС

НАРТ

07.05 М/ф
07.25 Арабески
08.00 Т/с «Чорнила»
09.00 Чомучка
09.45 Дивовижний світ
10.20 Клятва Гіппократа
10.50 Телеекспрес

ТОНІС

11.00 Бізнес-реву
11.10 Муз. пауза
11.20 Автоторг
11.30 Життя у слові
12.00 М/ф «Корабель-привид»

НАРТ

13.00 Телеекспрес
13.10 Муз. новини
13.40 ZOOM X 12
14.10 Любів і зірки
14.20 Телевізійна молодіжна
служба

14.50 Телеекспрес

ТОНІС

15.00 Х/ф «Роззява»
16.40 Все про податки

НАРТ

17.05 М/ф
17.25 Духовна розмова
17.35 Хочу кліп!
17.40 Євромікс
18.10 Телеекспрес
18.20 М/ф
19.00 Т/с «Чорнила»
19.50 Анекдот-асорті
20.05 Діалоги
20.20 Ток-шоу «Година пік»
20.50 Телеекспрес

ТОНІС

21.00 М/ф
21.15 Гарнізон
21.30 Автоторг
21.40 Х/ф «Брудна дюжина»
00.05 Муз. кліп
00.10 Х/ф «Вбивство Домінік»

НТВ

07.00, 09.00, 11.00, 15.00,
18.00, 21.00 Сьогодні
07.15 Х/ф «Веселка»
08.45 Старий телевізор.
«Фитиль»
09.15 Х/ф «Без попереджен-
ня. Історія Джеймса
Бреді»
10.45 М/ф «Бобик у г

Дорога на Ольборг відкрита для «Динамо»

Андрій Гусин
у Вільнюсі зіграв упевнено

Другий кваліфікаційний раунд Ліги чемпіонів. Другий матч. «Жальгіріс» (Вільнюс) — «Динамо» (Київ) — 0:1. Гол: Ребров, 35.

«Жальгіріс»: Діліс, Сорокін, Соболюс, І. Стешко, Пошкус, Василюкас (Подкаліс, 78), А. Стешко, Саснасас, Йошас (Сауленас, 46), Бузмаков, Новиков. «Динамо»: Шовковський, Кирюхін (Федоров, 60), Герасименко, Голово, Ващук, Дмитрулін, Каладзе, Ребров, Гусин, Яшкін (Кормильцев, 80), Шацьких (Серебренников, 67).

Попереджено: Бузмакова, 15, Шацьких, 66.

Арбітр: Георг Дарденіс, асистенти — Йозеф Вебер, Маркус Бухкремер (Німеччина).

4 серпня. Вільнюс. Стадіон «Жальгіріс». 4500 глядачів.

Особливого ажіотажу приїзд киян до Вільнюса не викликав. Ні, динамівці в тому не винні, просто в Литві спорт № 1 — баскетбол. От про нього гарячі литовські хлопці можуть сперечатися годинами, а футбол...

— Егеж, є «Жальгіріс», який кудись там хоче вийти, — розговорився Вітаутас, з яким один з нас познайомився в місті. — Та це не той «Жальгіріс», який був колись — з Юшкою, Зелькявичусом, Латоєю, Іванаскасом... Цих гравців я пам'ятаю, а хто тепер грає в команді — не знаю. Та й не думаю, що наша команда зможе виграти у «Динамо». Не той рівень...

Либонь, щоб діяти такого висновку, не треба бути великим знавцем футболу. Чудово розумів це і головний тренер «Жальгіріса» Кестутіс Латожа. І завдань, що їх не можна виконати, він команді своїй не ставив, хоча ті фани, які прийшли на стадіон, все-таки сподівалися на чудо. Його не сталося і статися не могло.

І передусім тому, що в «Динамо» поставилися до цієї зустрічі з усією серйозністю: шапкозакидацьких настроїв не було ані в тренерів, ані у гравців.

У наших було завдання: втримати перевагу, закладену в Києві, награти зв'язки між окремими лініями і перевірити кандидатів на місце Лужного. Гадаємо, не тільки уболівальники, а й тренери стурбовані зяючим проломом на правому фланзі захисту. Забігаючи вперед, слід зазначити, що ані Кирюхін, ані Федоров не справили гарного враження своєю грою. Чи то хвилювання не могли подолати, чи то не зуміли вписатися в ігровий ритм команди, але діяли вони невдало. Особливо коли підключалися до атаки. І, можливо, поява в «Динамо» досвідченого Рамаза Мамедова, який пройшов уроки Ліги чемпіонів у московському «Спартак», зміцнить правий фланг оборони.

Та футбол, як відомо, гра колективна. І її в киян було організовано краще, ніж у господарів. Вони намагалися тримати м'яч, прориватися до воріт Шовковського, але нічого це могли вдіяти проти майстер-

ності і тієї невидимої, але відчутної сили, котра не дозволяла їм розгулятися на полі. Як сталевий обруч не дає молодому вину розігратися в бочці і розірвати її, так і динамівці міцно утримували суперника. А от литовцям це не вдалося. Їм доводилося фолити проти Яшкіна, Рсброва, Шацьких, Герасименка, Каладзе. Але й це не врятувало. Наш Ребров на 35-й хвилині здійнявся над високими захисниками і головою переправив у ворота м'яч, який Шацьких подав з кутового. Це був вищий пілотаж.

Довести гру до переможного кінця кияни змогли упевнено, без зайвого надриву й метушні. Як сказав під час прес-конференції Олексій Михайличенко, команда виконала план на гру і грала в той футбол, який дає змогу добитися потрібного результату.

Не дивуйтеся, але головний тренер «Жальгіріса» також був задоволений діями своїх гравців.

— Ми зіграли гідно, з великими фізичними й психічними затратами. Нам київське «Динамо» сьогодні не по зубах, і я не міг вимагати від молодих гравців більшого. В «Динамо» мені сподобалися Каладзе і Ребров, які діяли дуже грамотно і самовіддано.

Олексій Михайличенко у складі суперників відзначив Пошкуса, який виконав на полі великий обсяг роботи. Він також повідомив, що до матчу з «Ольборгом» Белькевич і Косовський не відновляться після травм.

... У літаку, коли поверталися до Києва, динамівці дружно заходилися читати журнали й газети. І на запитання журналістів відповідали залюбки. Хоча про наступну гру з «Ольборгом» ми навіть не згадували, у повітрі витали тривожні для всіх запитання: хто з'явиться в «Динамо» на правому фланзі оборони? Чи зуміє залікувати протягом тижня травму голенистої Герасименко? Чи не позначаться дві зовсім не обов'язкові жовті картки на психіці Шацьких? (До речі, грати з «Ольборгом» йому можна, бо згідно з новим положенням гравець пропускає матч після трьох попереджень.)

Ось результати інших повторних матчів другого кваліфікаційного раунду: «Ла-Валлетта» (Мальта) — «Рapid» (Відень) — 0:2 (перший матч — 0:3), «Слован» (Братислава) — «Анортосіс» (Фамагуста, Кіпр) — 1:1 (1:2), «Рієка» (Хорватія) — «Партизан» (Белград) — 0:3 (1:3), «Мольде» (Норвегія) — ЦСКА (Москва) — 4:0 (0:2), «Відзев» (Лодзь) — «Літекс» (Ловеч) — 4:1 (1:4). Пенальті влучніше пробив «Відзев». «Рейнджерс» (Глазго) — «Хака» (Валкеакоскі) — 3:0 (4:1), «Зімбру» (Кишинев) — «Динамо» (Тбілісі) — 2:0 (1:2), АІК (Стокгольм) — «Дніпро-Трансмаш» (Могилів) — 0:0 (1:0), «Брондбю» (Копенгаген) — «Слога» (Скоп'є) — 1:0 (1:0), «Сконто» (Рига) — «Рapid» (Бухарест) — 2:1 (3:3), «Хапосель» (Хайфа) — «Бсшикташ»

(Стамбул) — 0:0 (1:1). МТК (Будапешт) — «Вестманнаейяр» (Ісландія) — 3:1 (2:0), «Генк» (Бельгія) — «Бранік» (Марібор) — 3:0 (5:1).

Тепер 11 і 25 серпня в третьому кваліфікаційному раунді Ліги чемпіонів зустрінуться: «Челсі» — «Сконто», «Рapid» (Відень) — «Галатасарай», «Фіорентина» — «Відзев», «Ольборг» — «Динамо», «Мольде» — «Мальборк», «Ліон» — «Генк», «Кроація» — МТК, «Ренджерс» — «Парма», «Брондбю» — «Боавішта», АЕК (Греція) — АІК (Швеція), «Хапосель» — «Валенсія», «Герта» — «Анортосіс», «Зімбру» — «ПСВ Ейндховен», «Спартак» — «Партизан», «Штурм» — «Серветт», «Теплице» — «Боруссія».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ,
Олександр БІЛИК.

Київ — Вільнюс — Київ.

Редакція вдячна керівництву ФК «Динамо» за сприяння у підготовці цього матеріалу.

Яна Новотна щедро випила бруд на кофег

Не спи
на корті —
потрапиш
на язик Новотній

Відома тенісистка Яна Новотна від душі пройшлася по своїх колегах — «зірках» тенісної ракетки. Теперішня чемпіонка Уімблдонського турніру заявила, що такі мускулісти гравці, як 17-річна лєсбійка з Франції Амелі Марессмо, кидають тінь на весь теніс у цілому.

30-річна Новотна накинута на Ганну Курникову... — за красу росіянки! Мартина Хінгіс, на думку чешки, дурна, а єдиний талант Мері Пірс, вважає Яна, — впевненість у собі.

Місс Новотна в журналі «Радіо-Таймс» заявляє, що жіноча тенісна гра стала навіювати нудьгу, в ній відсутні яскраві таланти і... інтелігентність. Отже не дивно, як зізнається сама Новотна, що у неї дуже мало друзів серед тенісних «зірок». Правда, Яна — не перша, хто коментує появу на великому корті міс Марессмо, а також сестер Уільямс — 19-річної Вінус та 17-річної Серені. Вони перетворили теніс на «битву грубої сили», вважає Новотна. «Вони витрачають більше часу на фізпідготовку, ніж на саму гру», — каже чешка, яка перебуває на п'ятому рядку світового рейтингу професійних тенісисток.

18-річна Ганна Курникова, за її словами, стала зіркою не за грою, а через привабливість. Важко зосередитися на корті, зазначає з приводу росіянки чешка, коли вона з'являється на обкладинках журналів і всі їй кажуть: ви прекрасна!

«Бути номером першим у жіночому тенісі — не означає бути інтелігентною», — зазначає тенісистка щодо висловлювання Мартіни Хінгіс на адресу Марессмо, що французька — «напівчоловік».

У травні Новотна відмовилася грати в парі з Хінгіс, яка назвала чешку тенісистку «занадто старою і занадто повільною».

Як можна бути друзями у великому тенісі, неспівідставно каже Яна, якщо на кону на змаганнях по 100 тис. доларів.

У травні 30-річна Штеффі Граф також сказала про те, що граціозність і хороша спортивна форма замінюються фізичною силою і накачкою м'язів. «Жіночий теніс у майбутньому, очевидно, не буде прекрасним», — висловила думку Граф.

Найкраща англійська тенісистка Сем Сміт відзначила, в свою чергу, що хотіла б бути такою ж могутньою, як сестри Уільямс, однак дала: «Я все ж маю покладатися на майстерність».

Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На поле вийшли справжні чоловіки

Момент зустрічі
збірних
України й Узбекистану

У Києві на стадіоні «Спартак» в урочистій обстановці стартував I відкритий чемпіонат Європи з футболу серед ампутантів. Привітати мужніх спортсменів прийшли голова Держкомспорту Олександр Волков, президент Національного олімпійського комітету України Іван Федоренко, керівники Федерації футболу України, ушавлені майстри шкільного м'яча, які були зірками у складі київського «Динамо». Народний артист України Ян Табачник з музикантами свого оркестру порадив футболістів чудовими мелодіями. Спортсмени й гості чемпіонату до глибини душі були зворушені гостинним прийомом й увагою господарів. Усі відзначають чудову організацію турніру. У цьому чимала заслуга народного депутата України Валерія Сушківського й віце-президента Федерації футболу України Бориса Воскрес-

сенського, який очолює Асоціацію футболу інвалідів України.

У перший день турніру найбільший рахунок зафіксували під час зустрічі чемпіона світу збірної Росії з командою Молдови — 16:0. Збірна Англії перемогла збірну США — 6:0, наша команда зіграла зі срібним призером чемпіонату світу — збірною Узбекистану внічию — 2:2. Команда Бразилії перемогла збірну Грузії — 5:0.

Другий день відкрився матчем лідерів Росія—Бразилія. Нічия — 0:0. А потім Грузія виграла у Молдови — 5:0. Матчі групового турніру проходять у суботу. Початок о 10, 11-й та 18-й годині. У неділю відбудуться стикові ігри о 17-й й 18-й годині, а в понеділок — о 10-й та

11-й годині. Фінальний матч пройде у понеділок о 17-й годині, а годину раніше відбудеться матч за третє місце.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Вільно! Починаються ігри

Сьогодні в столиці Хорватії Загребі відкриваються II Всесвітні ігри військовослужбовців. Збірна Збройних сил України виступає в 17 з 23 видів спорту, представлених на іграх. До неї увійшло понад 160 спортсменів, 11 з яких — заслужені майстри спорту, 67 — майстри спорту міжнародного класу і 58 — майстри спорту.

Якщо на перших іграх, що проходили чотири роки тому в Римі, наша команда здобула 9 золотих, 14 срібних і 7 бронзових медалей, то тепер збірна України розраховує на вагомий «трофей».

Як і раніше, основну частину фінансування взяло на себе Міністерство оборони. Міністр оборони Олександр Кузьмук розпорядився: спортсменів не ображати. І правильно зробив — про нашу армію судитимуть у світі за перемогами боксерів, борців, легкоатлетів, футболістів. Якщо ми сильні в спорті, то й у військовій службі досягнемо успіхів.

Фінішують ігри 17 серпня.

Бизнесмен должен быть честным!

Иначе ему грозит банкротство, считают в юридической компании «Правэкс-Эстоппель»

Подобных компаний в Украине — единицы. И, пожалуй, самая крупная из них — «Правэкс-Эстоппель», входящая в состав всем известного концерна «Правэкс». Ее уникальность заключается в том, что сотрудники фирмы берутся абсолютно легальными и правовыми методами решать проблемы возврата долгов. Ведь ни для кого не секрет, что нынешнее кризисное состояние экономики страны определяется чуть ли не массовыми неплатежами участников рыночных отношений, а это ведет к дальнейшему росту и без того немалой дебиторской задолженности. Причем, не только по платежам в бюджет, но и между предпринимателями.

Причин такого положения дел — уйма. Это и желание определенной части «бизнесменов» получить прибыль за счет своих партнеров, и уверенность некоторых структур (в первую очередь, ряда государственных учреждений, финансируемых из бюджета) в своей абсолютной безнаказанности, и отсутствие у кредиторов рычагов для воздействия на своих должников в силу разных «весовых» категорий, и недостаточное юридическое обеспечение подавляющего большинства предпринимателей, а то и попросту отсутствие средств на ведение дел в судах.

С целью решения проблем взаимной дебиторской задолженности между субъектами предпринимательской деятельности и была

создана год назад универсальная компания «Правэкс-Эстоппель». С первого дня своего существования компания публично заявила о том, что ее главная задача — взыскание долгов только с помощью экономико-правовых механизмов. Кстати сказать, в этом ее принципиальное отличие от компаний, которые предлагают услуги по «выбиванию» долгов, поиску, а вернее — розыску должников и т. п.

За год работы в «Правэкс-Эстоппель» обратились за помощью около 350 самых различных клиентов: от частных предпринимателей — до крупнейших государственных учреждений.

— Подавляющее большинство дел мы завершили успешно, — рассказывает руководитель компании, опытный юрист Анатолий Свиницкий. — Вот совсем недавно по решению суда взыскали с одного из должников 37 миллионов гривен. Удалось выиграть дела у Министерства обороны Украины, Укрэнерго, Азовского морского пароходства, Киевского областного управления мелиорации... Произвели также списание денежных средств с Госказначейства в сумме 8 миллионов гривен, с Кременчукской табачной фабрики, ряда городских и областных исполкомов, некоторых крупных коммерческих структур, банков, страховых компаний с громкими именами. Благодаря этому, наши клиенты смогли получить причитающиеся им миллионные средства.

В деятельности «Правэкс-Эстоппели» есть и еще один немаловажный фактор, не име-

ющий отношения к финансам. Речь идет о развитии судебно-арбитражной практики в направлении справедливого разрешения относительно новой для нее категории дел. Невероятно, но факт: сегодня, благодаря ей и подобным юридическим компаниям, судебные органы уходят в своих представлениях о справедливости от стереотипов времен тоталитаризма, когда считалось, что интересы государственного юридического лица или любого госоргана важнее интересов предпринимательской структуры или отдельного гражданина. А это значит, что Конституция страны становится законом прямого действия.

В концерне «Правэкс» вообще и в компании «Правэкс-Эстоппель» в частности, считают, что бизнесмен должен быть честным и строго в срок выполнять свои обязательства. А если находится предприниматель, строящий свои отношения с партнерами на обмане, он должен четко усвоить, что есть «Правэкс-Эстоппель», которая законными методами примет все возможные меры для разорения обманщиков.

— Это справедливо! — считает учредитель концерна «Правэкс», народный депутат и заслуженный юрист Украины Леонид Черновецкий. — Ведь наш девиз: нечестных в бизнесе быть не должно, а честными быть выгодно!

Константин РЕМИЗОВСКИЙ,
пресс-атташе концерна «Правэкс».
Компания «Правэкс-Эстоппель».
Киев, Кловский спуск, 9/2,
тел. 573-92-86, 261-04-27.

Арбитражный суд Донецкой области (340105 г. Донецк, бул. Пушкина, 34) возбудил дело № 18/235 б о банкротстве Научно-производственного предприятия «Час» (340101, г. Донецк, ул. Куйбышева, 31). Банковские реквизиты должника: расчетный счет № 26005310019900 в ДФ АКБ, «Новый», МФО 335634, код ОКПО 00136886.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца после опубликования объявления.

Арбитражный суд м. Киева за заявою Укрсоцбанку (Шевченківське відділення УСБ в м. Києві) порушив справу № 14/297 про банкрутство СП НТВФ «Спецроботи» (252030, м. Київ-30, вул. Ярославів Вал, 13, р/р 26002200002865 в Шевченківському відділенні УСБ м. Києва, МФО 322089).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105 г. Донецк, бул. Пушкина, 34) возбудил дело № 8/236 б о банкротстве Частного предприятия «Тур-Азовье» (339014 г. Макеевка, ул. Свободы). Банковские реквизиты должника: расчетный счет № 2600330017 в ДГРК АК ПИБ, г. Донецка, МФО 334635, код ОКПО 13529133.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца после опубликования объявления.

Арбитражный суд Винницкой области (287100, м. Винница, вул. Хмельницьке шосе, 7) за заявою Оратівського відділення Ощадбанку № 8274 (сmt. Оратів, Винницької обл.) порушив справу № 201/8 — 219 про банкрутство Оратівського районного споживчого товариства (п/р 26009301082 в Оратівському відділенні Ощадбанку, сmt. Оратів, МФО 362180, ЗКПО 01753635).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ГАЗ Дніпро
ГЕНЕРАЛЬНИЙ ТОРГОВИЙ ПРЕДСТАВНИК В АТ ГАЗ м. Н.Новгород в Україні

НОВИХ АВТОМОБІЛІВ

ГАЗон турбо-дизель
Мотори ЗМЗ-4026
Вартість: 14,5 тис. грн.
Вартість пального: 14,5 тис. грн.
Вартість обслуговування: 4,5 тис. грн.

Ціни мінімальні в Україні
НОВІ ДВИГУНИ

252080, м. Київ, вул. Фрунзе, 86
Тел./факс: (044) 463-7556, 463-75-60

ДНВО «Метрологія» оголошує про припинення своєї діяльності у зв'язку з ліквідацією. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення. ДНВО «Метрологія» розташоване за адресою: 310002, м. Харків, вул. Митрофановська, 42, тел. 43-34-93, факс 43-61-93.

До уваги акціонерів
Відкрите акціонерне товариство
Могилів-подільська швейна фабрика «АЛІСА»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 23 вересня 1999 року о 16.00 за адресою: Вінницька обл., м. Могилів-подільський, вул. Сагайдачного 10/2, приміщення клубу ВАР «Аліса».

Порядок денний:
1. Звіт правління про діяльність товариства за 1998 рік.
2. Звіт Спостережної ради про роботу за 1998 р.
3. Звіт Ревізійної комісії за звітний період.
4. Затвердження річного звіту та балансу ВАР, розподіл прибутку за 1998 р.
5. Внесення змін та доповнень до Статуту ВАР.
6. Визначення стратегії розвитку та основних напрямів діяльності ВАР.
Для участі у зборах акціонерів необхідно мати:
— документ, що посвідчує особу;
— доручення на право голосувати уповноваженій особі (для довірених осіб).
Довідки за телефонами: (04337) 2-53-06, 2-61-30.
Правління ВАР.

Повідомлення про відкриття
рахунку виборчого фонду кандидата
у Президенти України
МОРОЗУ
Олександровичу

Печерське відділення № 3715
Ощадбанку України, м. Київ
МФО — 320241
Рахунок — 26200502238
Код одержувача — 1613001679
Інформація публікується за оригіналом замовника.

За кордоном є спадок. Можливо, для Вас...

Україн'юрколегія
(252034, м. Київ, вул. Золоті ворота, 2-А)
У справах про спадщину розшукує родичів:

Померлих у Канаді

1. Джона (Івана) Паньків, який народився в Україні 1899 року.
2. Майка (Михайла) Сандаловича.
3. Миколи Золотарьова, який народився 1920 року в м. Кишинів.
4. Стенлі (Степана) Свинки, який народився 1920 року в н/п Лас-ко.
5. Вільяма (Болеслава) Мецинського, який народився 1920 року в Західній Україні чи Польщі.
6. Макса (Максима) Ільчука, який народився в Україні 1908 року.
7. Григорія Вербице, який народився в Україні 1915 року.
8. Йосипа Хавалко, який народився 1916 року в селі Вишенька Велика, Яворівського р-ну, батьком якого був Кіндрат Хавалко, а мати Марта Некіт.
9. Володимира Кшевінського, який народився в Західній Україні чи Польщі в 1923 році.
10. Михайла Загоронюка, який народився 1902 року на Буковині.
11. Мей (Май) Шац, уродженої Коган, яка народилася в Києві 1901 року, батьками котрої були — Белла та Арон Коган.
12. Петра Шпикули (Шпитули), який народився 1903 року в Західній Україні чи Польщі.
13. Йосипа Липка, який народився 17 березня 1927 р. у Варшаві, сина Стелли та Станіслава Липка.

14. Георгія Бохенко (Боченко), який народився в 1923 році, можливо в Україні.
15. Михайла Нагорного, який народився, можливо, в Україні.
16. Івана Петрушенка, який народився в 1918—1919 рр. в Україні, а саме його сина Федора Петрушенка, або його нисхідних.

Померлих у США

1. Франка Бобра, батьком якого Йосип Бобер народився в Галичині 1888 року.
2. Євгена Кониського, 1928 р. н., мама якого Валентина Миколаївна Шепелева, що народилася у Ніжині 1902 року, мала рідного брата — Бориса Миколайовича Шепелева, який народився 1904 р. також у Ніжині.
3. Берніці Мазурек, яка народилася в 1921 році в Гутисько, батька якої звали Антоній Малиновський.
4. Джеймса Кузевана, який народився в 1925 р. в США, мати якого Катерина Валентинівна Дудек народилася, можливо, в Україні в 1900 р., родичів якої ми розшукуємо.

Померлих у Франції

1. Арманд Токаревої, батьком якої Симон (Семен) Іванович Токарев народився 1900 року в Києві, а матір звали Фекла (Фьокла, Текля) Орловська.
2. Георгія Бабіч, який народився 22.11.1929 року в Україні.
3. Івана Мельника, 1915 р. народження, батьками якого були Габія (Атафія) та Михайло Мельник.

Померлих у Німеччині

1. Олени Кулевич, яка народилася 1920 року в н/п Розтоки.
2. Августіни Барон, яка народилася 1928 року в н/п Шоптой, Бессарабія, батьком якої був Фрідріх Барон.
3. Розалії Тіле, яка народилася 1905 року в Чернівцях, а саме — дітей або онуків її сестри Анни Венцеславівни та її брата Йозефуса Венцеславовича.
4. Яна Панасюка, який народився 1916 року в н/п Студзенка.

Померлих у Англії

1. Семена Лозинського (Ложинського), який народився 1914 року у Вінницькій області.
 2. Василія Конашука, який народився 1927 року у Рівненській області.
 3. Івана Панченка, який народився 1915 року в Полтавській області.
 4. Йосипа Смоли, який народився 1925 р. в н/п Мальховіце, Польща.
 5. Яніни Михайлівської, уродженої Козачевської, яка народилася в Києві а 1924 чи 1927 році, мати якої Станіслава Беслер народилася в 1898 р. в Красиліві.
- Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Україн'юрколегію: Київ-34, вул. Золоті Ворота, 2-А, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Астрологічний прогноз на 9 — 15 серпня

Ось і дочекалися — 11 серпня о 14.09 за київським часом відбудеться повне сонячне затемнення. Нинішнє затемнення характерне тим, що разом із Сонцем і Місяцем у взаємозв'язок вступають такі могутні небесні об'єкти, як Марс, Сатурн та Уран. Такий небесний маюнок буде розташовуватися над Парижем, де й спостерігатимуть повне сонячне затемнення. У наших широтах це явище можна побачити частково, але його сильний вплив відчутно і ми.

ОВЕН. Ви спрямуєте свої сили на те, щоб здійснити своє давнє бажання. Будете серйозно стурбовані справами і долею дитини. Чоловік захоче у новій якості використати свої здібності, а жінка — реалізуватися як творча особистість. У ваше життя увірветься нове кохання, яке буде основною темою наступних років.

ТЕЛЕЦЬ. Ви на порозі часу, протягом якого буде завершено справи, які досі займали основне місце у житті. Насамперед дуже швидко завершаться старі клопоти, пов'язані з вашою діяльністю, водночас розпочнеться підготовка до нового періоду, пов'язаного з новою роботою, договором або партнером. Зосередитесь на сімейних справах, квартирних питаннях і стосунках з близькими.

БЛИЗНЯТА. Відмовтеся від попередніх планів і зустрічей. Вони назавжди пішли у минуле, щоб на їх місце прийшли нові. У вас з'являться нові інтереси і заняття. Ваші мінуси: не приймаєте іншу точку зору, нестримані під час розв'язання спірних питань, неухвалні у павчанні.

РАК. Протягом двох років будете переважно орієнтовані на добування або вкладання грошей. Вас хвилюватимуть питання надійності і самоощітки. Ваші мінуси: спочатку витратите багато сил, часу і грошей.

ЛЕВ. Бажаєте цього чи ні, але ви опинитесь у центрі уваги. Вийдете в авангард (або вас висунуть). Проте власні інтереси стоятимуть на першому місці.

ДІВА. Вас цілком влаштує закулісна діяльність або друга роль і посада «сірого кардинала» на ближчі два роки. Ймовірно дуже переживатимете через своє обмежене або незвичне становище. Головні, прийміть нові умови як хороший стимул для психологічного зростання. Ваші мінуси: у вас не буде особливого вибору, витратите сили на подолання невидимого ворога.

ТЕРЕЗИ. Зосередитесь на справах, які стосуються не так особисто вас, як громадськості, колективу, фірми або ваших дітей. Особливо відчуте смак до життя, докласти своїх зусиль у новій сфері. Не сумуйте — втрати, програти, розчарування йдуть поруч з сюрпризами, щасливими несподіванками і здійсненням бажань.

СКОРПІОН. За будь-яких умов кожного разу доведеться відстоювати свою самостійність. Зрештою, ваші зусилля приведуть до зміни соціального статусу (у недової жінки — зміни сімейного стану). Під час цього неминучі і злети, і падіння. У ваших діях багато суперечностей.

СТРІЛЕЦЬ. Почнете боротися за справедливість, за свою незалежність. Вибитиме закордон, однак доведеться докласти чимало зусиль, перш ніж потрапите туди. Людина з іншого світу відкриє нові двері. Ваші мінуси: сильні пристрасті дуже виснажують.

КОЗЕРІГ. Ваш інтерес і всі сили зосередяться на фінансових питаннях — боргах, кредитах, використанні і розподілі спільних коштів і майна. Попередження: відразу не розраховуйте на моральну або матеріальну підтримку.

ВОДОЛІЙ. З'явиться хтось, хто відкриє вам новий світ і докорінно змінить ваше життя. Ви настільки можете бути зосереджені на конкретній людині, що всі інші відійдуть на другий план. Якщо ваші відносини складатимуться погано, то це тільки посилить вашу залежність.

РИБИ. Основною причиною занепокоєння стане робота. Готові звільнитися від старих зобов'язань, готові до зміни місця.

Фото з конверта

Я, кульбабка і черепашка.

Фото
Юрія ВЕРЕСА.

А ще був випадок

Не туди зайшла

Якось мені потрібно було звернутися до кваліфікованого лікаря-терапевта. В престижному лікувальному закладі зайняв чергу.

У цей час підходить літня жінка з важкою ношею і просить присутніх дозволити їй зайти до лікаря на одну-дві хвилини. Ніхто не заперечував.

А коли прохачка через півгодини вийшла від лікаря, жінка, що була першою в черзі, зауважила їй:

— Жіночко! Ви заходили не до того лікаря, який вам потрібен. Вам треба лікуватися від склерозу.

— У мене з головою все гаразд! — мало не обурилася пацієнтка.

— Не гаразд. Ви заходили до лікаря з важкою ношею, а вийшли без неї.

Микола КУДРЯ.

КРОСВОРД

По горизонталі. 1. Всесвіт. 4. Автор балету «Баядерка». 7. Крилата комаха. 8. Безладдя, розгартіяш. 9. Виконавиця головної ролі у фільмі «Клеопатра». 10. У Київській Русі — поселення за мурами міста. 12. Предмет торгівлі. 14. Автор історичного роману «Берсгіння». 16. Місто у Прикарпатті. 18. Головний убір високого православного та католицького духовенства під час богослужіння. 21. Сестра Лесі Українки. 24. Персонаж п'єси І. Котляревського «Москаль-чарівник». 25. У давніх греків — пророцтво. 26. Шестигранник. 27. Водяний горібок. 28. Апостол.

По вертикалі. 1. Великий болгарський хан. 2. Колишнє місто-фортеця, а нині селище на річці Снов. 3. Наказний гетьман. 4. «Цариця» вулика. 5. Мореплавець, чия помилка призвела до великого відкриття. 6. Чорноморська риба. 10. Сукупність загальнообов'язкових правил поведінки. 11. Приголомшлива подія в житті людини, в історії народу. 13. Щотижневий журнал, що виходив у Києві в 1918 р. 15. Татарське зілля. 16. Відомий боксер. 17. Посма Т. Шевченка. 19. Судно для безтарного перевезення рідин. 20. Автор «Золотого осла». 22. Метелик — шкідник лісів. 23. Відомий астролог.

Відповіді до кросворда, надрукованого 31 липня

По горизонталі: 1. Ромашка. 2. Брюдлов. 9. Гурамшвілі. 11. Лувр. 12. Аніс. 13. Паланка. 15. Медо. 16. Гарна. 17. Ялта. 18. Тодд. 21. Лахті. 22. Рокер. 23. Йорданс. 27. Абра. 29. Ніша. 30. Апропріація. 31. Розсада. 32. Астенія.

Народний календар

У серпні хліборобові три роботи — косити, орати й сіяти

7 серпня — Анни. За цим днем завбачували зиму. Яка погода до обіду, така зима до грудня, а яка по обіді, то така після грудня.

9 серпня — Пантелеймона-Паликопа, Палія. Люди в цей день намагалися не працювати, боячись, що Паликоп запалить їх блискавкою.

10 серпня — Смоленської ікони Божої Матері. Це свято теж стосується пожеж. Біля кіп та стіжків клали ікаралупу зі священних крашанок.

12 серпня — Сили, Івана-воїна. Щоб упізнати злодія, в церкві цього дня ставили біля ікони свічку Іванові, перевіряли догори. Якщо вона горітиме, то крадій мучитиметься.

Прикмети серпня

- ✓ Горобці літають зграйками — на суху і ясну погоду.
- ✓ Качки та гуси кричать, полощуться, нірпають і б'ють крильми — на дощ, притихають — на грозу.
- ✓ Парує туман над лісом — пора йти по гриби.
- ✓ Комарі, мухи та інші комахи набридливі — на дощ і негоду.
- ✓ Встановився східний вітер — припиняться літні дощі.

Це цікаво!

Квіти розповідають про нас

Про представниць чарівної статі багато може розповісти улюблена квітка.

Троянда — квітка дівчини, яка має свій стиль. Вона горда і завжди тримає дистанцію. Оточуючі відчують, що вона здатна випустити невидимі колючки. І лише той, хто має честь бути її близьким другом, знає, яка неповторна таємнича краса її душі.

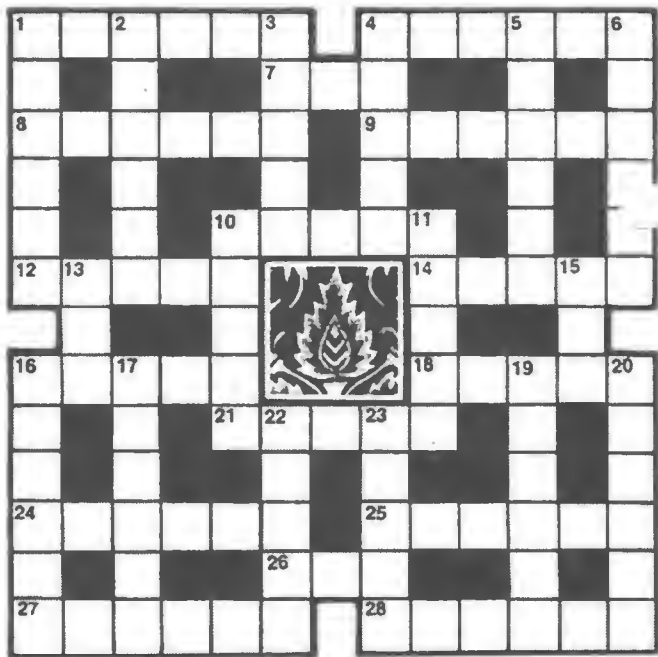
Тюльпан — дівчина, яка обирає цю квітку, вірний супутник життя. У кризових ситуаціях зберігає холодну, тверезу голову.

Гвоздика — тій, котра полюбляє цю квітку, пальця в роті і клади. До своєї мети йде без компромісів, навмання. Це дівчина, яка твердо знає, чого прагне.

Гербера — найкраща подруга, про яку лише можна мріяти. Стане дружиною, за спиною якої чоловік почуватиметься, як за кам'яною стіною.

Орхідея — прихильниця мистецтва. Її часто можна зустріти на вернісажі або в опері. Її стиль, як правило, дещо екстравагантний. Проте розквітає вона лише тоді, коли не потопає в морі інших квітів.

Фіалка — ніжна, тендітна, щиросерда. Тому, хто хоче поблизьче познайомитися з прихильницею фіалок, знадобиться терпіння. Вона обережна через побоювання бути розчарованою і введеною в оману. Тож перебірливо ставиться до тих, хто хоче до неї наблизитися.

По вертикалі. 1. Реклама. 2. Ажур. 3. Кваша. 5. Ривок. 6. Лала. 7. Верстак. 8. Шіва. 9. Гвадалахара. 10. Інтродукція. 13. Повалій. 14. Агатирс. 19. Олеандр. 20. Артанія. 24. Осойд. 25. Дарі. 26. Ньюанс. 28. Апіс. 29. Ніке.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311145.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України:

252019, м. Київ-19,

вул. М. Грушевського, 5.

Адреса редакції:

03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34,

441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.rel.com